

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 400. Anastasii Pap. Annus 3. Arcad. & Honor. Impp.
Annus 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

dorn V.C. Confuse. Sed unde id acciderit, ex S. Augustino facile intelligere potes, dum de Natura boni agens aduersus Manichaeos, de isdem nefaria operantibus haec ait: *Hoc facere, quidam confisi esse in palatio iudicio peribentur, non tantum in Paplogonia, sed etiam in Galia, sicut a quadam Rome Christiano Catholicu audiu, hanc ipse. Cui ergo in Actis publicis eiusmodi illorum fortes fuctint propalat, et cunctem testificationem reditas manifestas, Imperator legibus infensus est, sed die isdem Manicheis in Africa Proconsulari iudicio detrectis & condemnatis, agenus suo loco infensus. Quid vero hoc ipso anno Honorius Imperator ad Sapidianum Vicarium Africae pro Africana Ecclesia rescripsit b, videamus:*

*Si Ecclesia venerabilis priuilegia catus quam fuerint vel temeritate violata, vel disfumatione neglecta, commissum quinq. liberarunt auct. (sicut etiam prius constitutum est) condemnatione plectur. Si quodgit contra Ecclesias vel clericos per obrepitionem, vel ab hereticis, vel ab hissem modo hominibus fuerit contra leges imperaturum; bonis sanctionis auctoritate vacuumam. Dat VII. Kalend. Iul. Irxze. Theodore V.C. Confuse. Ut haec autem sancientur ab Honorio Imperatore, praecepsit legato Africanorum Episcoporum, menie Aprilis, ex Concilio Carthaginensi nocturno celebratos; de quo haec tam tum repertuntur posterius commendata: *Potius consulatione glorioissimi Imperatoris Honori Adgof. IV. Et Eucyriani V.C. quanto Kal. Matas, Carthagae, in Secretario baptica Refutatio. In hoc Concilio legationem supererant Epigenius & Vincentius Episcopi, ut pro confusione ad Ecclesiam quicunq. restauit inobligatae glorioissimum Principium merentur, ne quis eos audeat abstrahere, hec ibi: meminisse namque debemus, que anno superiori dicta sunt de Maecenale Africano Duce fratre Gildone, ipsius ministrum violasse immitatem Ecclesiarum abstrahendo aliquos violenter ex eis, quorum facti legiorum causa diram Dei vindictam in se prouocans infelix expertus est.**

IESV CHRISTI

Annus 400.

ANASTASI PAP. ARCAD. & HONOR. IMP.
Annus 3. Annus 6.

QVADRINGENTESIMVS Christi annus ingreditur, V adnotatus Faltis Consulatu Stilichonis & Aureliani. Mirabuntur fortasse aliqui, sacerdotum Imperatoris Stilichonis, plurimum (vt videbatur) atq; optimè de Imperio Romano meritum, tamdiu vixisse ordinari Consulatum experit. Sed quodipse renuerit, id accidit. Claudioianus exaggerat, cum his primum veribus merita eius inculcat d:

*Qui mihi Germanos solus, Francos subigit,
Car nondum legitur fas? car pagina tantum
Nescit adhuc nomen, quod iam numerare decebat? & paulo
poti:*

*Sperabam nullas trahitis, Gildone premito,
Nauci posse moras, etiam nunc ille reponat?*

At ille pacandum ante in omnibus eis Occidentale Imperium, quam superius dignitatis honores attingeret, peccabat moriarum causam. Bellis itaq; consopitis, compellitissima barbaris, summa pace Imperio parva, hoc tandem anno creari fe Consulem paulus est. Vnde idem Claudioianus :

*Nallus Bora metus: omnis & Anglia
Ora fidel: cedat Maurus, Germania cedit:
Et Latum pax alia ligat, te Confule. &c.*

Felicitissimus planè Stilicho in hanc diem, cum ob fortitudinem animi in rebus bellicis, tum ob eiusdem moderationem in tanta rerum prosperitate feruunt: sed & felicitissimus omnium redditus, cum querit adhuc altiora fastigia.

Eiusdem Stilichonis Consulatu confignata inten-
tus & Acta sanctorum martyrum Ananenium, Sifinnij

Martyrj, & Alexandri, extat de his epistola Vigilius Praefulus Tridentini ad S. Simplicianum Mediolanicum Episcopum, cuius Gennadius incenit, ubi aut *fz. Vigilius Episcopus Tridentinus conscripti ad quendam Simplicianum in Laudem tubellum & episolum contentem gesta sui temporis spud barbarorum martyram, ita Gennadius. Sed cum mentionem habens Simplicianum, non dicat eum Mediolanicus Ecclesie suffice Episcopum, sed quendam, quasi incertum quis nominis virum; reuocari posse videtur in dubium, num hic ille sit Simplicianus Antifex succellor S. Ambrosii: cum praefectum precedenti capitulo idem g de eodem Mediolanensis Episcopo auctor agat, recensens edita ab eo scripta. Certe quidem id ipsi inexploratum suffice videtur, alii ramen omnibus competitum, cum Vigilius episologian codicibus omnibus inscriptionem habeat. Ad Simplicianum Episcopum: & licet cum Ecclesie Antefex fuerit, minime exprimat; tamen quod cum Patrem appelle, cum Episcopi collegas Frates conficerint nominare, non aliam quam Simplicianum longo sensu venerandum, elle potuisse, facile faudemur. Nam & S. Augustinus iam Episcopus scribens ad eundem libros Quaestio-
num, cum littere tunc tamquam presbyterum, aquie Patrem appellat. Potro non alium quidem hunc ab eo Simpliciano suffice inde quoque elicimus conjecturam, quod contra auctoritate Paulini b, hotum martyrum reliquias mox Mediolanum esse translatas; de quibus paulo post dicti sumus.*

Ceterum tempus fidei Simpliciani haud anni huius excessisse terminum, inde certum ducimus argumentum, dum constat legationem Afrorum Episcoporum anno sequent, nimirum post Sullichonis Consulatum, in Italiā missam esse ad Venerium Simpliciani succellorem, vi suo foco dicemus. Imo quod & Anastasius Papa (vt dictum est) ad eundem Venerium in causa Origenis Periarchon & Origemistorum litteras dedisse liquet, & vt conici posse, hoc anno: inde addecurrit, ut opinemur, hoc eodem anno potius, quam sequent, Simplicianum diem obiisse, & subrogatum esse Venerium.

Sed unde (dictet aliquid) sub Christiano Imperatore, in summa agente pace Imperio Orientali, compressis & oppresis vndique barbaris, potius locus esse martyris? Memoria repepe, qua de Honori Imperatoris edito aduersus idola, & qua in Africā Gentilibus Suffetanis & Calamensis in Christianos diximus perpetra; Cum feliciter iussi Imperatoris edito simulacris deorum, aliisque superstitionis Gentilie signis vbiique prostrati; vbi contingenter copiam numcro horre milie Gentilium, Christianorum vero numerum minorum, longeque abscent. Praefectorum apparuit; compluribus in locis idolorum cultores, quasi pro pietate patrisque diis certantes, vehementi furore animorum incensos, in Christianos eorumque Ecclesias esse crudeliter debacchatos: id quidem dictos populos Suffetanos & Calamenses Ethnicos in Africā praef. Sifinise, que ad eadem ferè anni superioris sunt dicta, declarant. Quod igitur velut in Africa, vel alibi furens gens Idololatria pattauit: istud scilicet, nendum anni vii usq. elapo termino, Genitiles rusticis vallis Ananiae, a Tridentina ciuitate spacio vigintiquo; milliarium (vt product Aeta martyrum) distiti accolit, in Dei ministros Sifinum, Martyrium, & Alexandrum crudeliter commiserunt. Commiserunt enim isti rusticis illos, post tantam Christiani nominis lucem toro Orbe diffusam, adhuc obtinacis animis tenebris superstitionis offundi, ut eos è fauibus demons vindicatos aggregarent Ecclesie, & patris fedibus facti volentes extorti, ad eos peregrinati, in medioterraneis prauis fixere tentoria, & Crucis crexere vexillum.

Inter hos primarius Sifinnius eminebat, genere Cappadocius, diaconatus officio facer, in Christiane epilite ibi pendit veneranda senectute decorus. Martyrus vero electoris ordine iniciatur, ostiarij autem auctor erat munere Alexander. Primus Sifinnius suo sumptu in vico Gétilium erexit Ecclesiam, cui duo posteriores omninostri voluntari milites inhaeserunt. Instabat ille verbo, ex quo semi-

*f. Gennad.
de Vir. illus.
6.37.
ANAV-
NENSES
MARTY-
RES HOC
ANNO
PASST.
g. Gennad.
ibid s. 16.*

*h. Paulus. in
Vita S. Am-
broxi in fin.*

*III.
DE OBITU
S. SIMPLI-
CIANI, ET
VENERIO
SVCCES-
RE.*

*IV.
CVR GEN-
TILES IN
SVRREXE-
RINT IN
CHRISTIA-
NOS.*

*V.
SIFINNI,
MARTY-
RII, ET A-
LEXANDRI
CERTA-
MEN.*

ne vobis enim reserret pietatis prouenientia illi mellis socij ac celere. Sed irriganda erat terra sterilis sanguinis martyrum, vt ad Euan gelicam membrum redderet posset frumentum centuplum in vita aeterna complectioni additamente. Sed quomodo id acciderit, videamus. Ad finem iam vergebat hoc anno mells Maius, cuius vigilius morte dicuntur Gentiles ex antiquis ipsorum ritibus aucti carni confiteantur. Ulustrations legem: ut ex Kalendario ab antiquis monumentis formis Plantinianis a Smerto a edito, cuius perfidum est. Quod autem huiusmodi Idololatria, collecta in genti ruficorum manu, cum hostia lustrare soleat agros: ciui modi lustrationes, Amboreas, quafi ab abundo tuta, maiores dicere coniuerterunt: de quibus ritibus Virgilius in Georgics:

— Et cum lustratione agros?
Terè nouas circum feta: eat hostia fruges, &c.

VISTRA-
TIONS
AGRO-
RVM.
a. Sicut In-
fr. pag. 16.
n. 4. C. 37.
num. 1.
b. Ex Febo
apud Mat-
teob. 14. 3.
cap. 1.
c. Vergil.
Georg. 2.
VI.

Porro eorumdem martyrum Acta habent, ruficos illos Ethnici vallis Anziane id temporis ad hoc in unum collectos esse tubarum lignis, ut agros circumdecentem lustrarent, cum vero cogerent cotribulem quandam suum, nuper per Dei ministros redditum Christianum, vt ad sacrificium victimam daret: & pro eius patrocinio affirxerint viri Dei, redargentes ipsorum impietatem: omnis mox illorum furor in ipsis conuictus est. Cum qui primum inter eos locum tenebat, Sifinni rubra percussis, secundibusque confusis, in lecto examinis pene decubuit. Verum frequentius die manu dilucido rufum rufum rufi in Ecclesiam irruperunt, vt eum penitus demolcentur, aggregisque sunt Martyrium intentum curse Sifinni iam proxime. Deo spiritum reddituti: quem flagram aspergente, tantum ploribus affectum vulneribus, ducentum ad idolum, quod celebant Saturni, vinculis ligant, vna cum Alexander ab ideo comprehendendo latebras frustra caprante. Taliunt et Sifinni, & cius colla appendunt luctibria: causa velut inuento ruficum tintinabulum: cum ille eos dinonens, inter salutaria verba frusta iactata, in via efficiens, martyris coronatus, cælum confundit: cui & Martyrius, ex vulneribus factus exanguis, eadem corona auctus accessit collega martyris. Alexander vero vincitus pedibus, raptatus per vepres laxaque, vimus peruenit ad templum: vbi accincta pira, iniechit in eam fanumorum martyrum cadaveribus optio data est, si vellet ignem evadere, vna cum ipsis facias faceret. Qui prius abnvens, in ignem imedius, summa confititia in Christi confessione gloriose martyrum consummavit, parique cum socijs corona decorus de impietate Ethnica & ruficiana proterua triumphauit. Sed diuinum mox impii senecte vindictam, cum evigilatio arcubus ad terram vlique calo concreto, vibrabitibus hinc inde fulminibus, conterrit. Et primo in linguum innoxium peccasse sensere. Efectaque tandem sanctorum martyrum fangus, quem demones exhortabant, vt aliquo intercedente tempore spatio, idolatria ex ea regione penitus extincta fuerit, coram Memoriis ibidem erexit frequenter cœtu Fidelium frequentarentur. Hac exordium martyrum Actis collecta sunt.

VII.

A. Agud Li-
rem. 1. 1.
ut. 1. 1.
g. May. 1.
manuscript

VIII.

EPISTOLA
AD SIM-
PLICIA-
VUM.

At lectorum veneranda antiquitatis cupidum, epistola illa Vigilius ad sanctum Simplicianum, minime fraudandū putamus; cum praefatum ipsa haud prolixa admodum sit, sed mendis nonnihil alpera, non minimo tamen labore ex diuersis diuersorum codicum lectionibus, quantum fas fuit emulata. Redendum hic, inquam, eam putauimus, quo hoc unum certum sit reperiri vetus monumētum. Actorum conuentus sanctorum martyrum, cum eisdem auctoribus libellus cō argumento futius scriptus omnino perire, & istud ipsum sit verutate corroborum. Epitola autem sic se habet:

Dilecti amici venerabilis patris bonitatis prefecito, Sim-

pliano, / gallo Tridentine Ecclesie Episcopo.

Quoniam sola martyrum sententia, non verius merita, sed veritatem in commendentur, potius que se constantie plentio pretereire, quibus ei proba, & virtus: tam in qua me, soror serue casas, loca, pugna, martyris postea impedit, aduenient debitum, cogit of-

ficiunt: trepidum in morte lingum pagina non negant; quia nec ab cordis poterat lucerna sub morte, nec vox per sanguinis recessus. Post multos namque patiente gradu & sedulas pagina, recens profusa accepti iniquitas, quibus manus in Ecclesiis, quemque fundata fuerant, laevatis sunt, ac unatry ritulos compitaverunt, parati ad omnis obenter omnia sollemnes, nulli dantes occasum occidere negligi, gloriam meruerunt. Quoniam vita, vt summa rerum sagittarum referam, proper scientie notitiam suam sollicitudinem, quam proprie singularis. Nam omnes liberi necu coniungit, Deo ministratae animas, ut fratres hostias prefigerent. Denique primus vocato Sifinni, norans Christum nonnunquam pacem intritam abstrahens, quem per annos non solum, quod in e' fuit, insuper edidit, nullum confortio pollat a hosti, statim agnoscat, velut Lathe satanus, flopendo timore reverentiam * ferunt. Sed omnis in qua manu in superiore medio compitum, unde quefunt, quod impetu posse fidei vota munifici prius in illa regione fundauit: cuius misericordia e' mea recente dignata per hoc velut ex debito esse prouenerit, senex vi-ano ita merito precesserit.

Lector quoque Martyrium eius administricu sciat, iam uniuersi pignore commendante, euini religiosa profectio exordia per multis temporis catechumenis induit. Nam prout a consilio, reueloque parentum vel fratrum carnalium cetu, intelligenti sive in lucis auctore Deo, gratiam in conscientia, inter lectorum officiis diuinae Lætationis auribus primus fidei regnum intenuit, attinet operibus uigiter spiritalibus. Laetus tenorem continuo, letitiae sui pedagogus in luci auditis animaline ansius, quam brevem tempore insperando tantum fuisse ante premisit, vt illi corona merito credere. Quod liberatas animas ex erant, in summis Abrahæ plena luce profectas, quas superfluo perfida diuina obseruant, alienatae naturæ, crudeli morte damnatae? Verum ille, subtilitas materniorum latitudo tangentibus, peregrinu nutritu condescendent semper matris querelat affectum, resurrecionem exemplis predicationis videlicet oculis dictarunt. Haec sunt pars, &c.

Alexander quoque Martyrium confanguinitate germanum, nomine Trinitatis hostiam compensat, parenti confessio, iuvante referunt. Nam patrion, inquit, deinde peregrinus, parentes, determinantes in probationibus fidem, si de magnanimitate, iustitiae propria. Et, si refutante vero vicina que creditur, non sunt nisi ipsi alios precendi: quos commissari non opus fuit, miserrite, quod decuit. At vero haec non sunt alleluia festissima, si alius auribus libenter admittitur. Nam frons a Gestitatis contra vapores fidei zelos diabolus flamma favor incoluit, & inde iam lento somno (eporus, quod apibus, vt dixi) fidei paupertate deuota, primus id loci Diaconum Ecclesie tabernaculum posuerit.

Accedit quoque infra ad titulus ange, quod quandoq[ue] biffas diabolus Christiana domus diaconi fidei ministraverit, vt lugubris vesicula preteri vesiculam meruerit passum. Nam invenit sub uno prelio manus ad fanginum condonat, ac matutino horis vespere aut excedenti dies vulneribus fanginatum, nec alter lectoris deprehensio emerita quicquid sepeliat. Lector quoque hanc usq[ue]m ingreditur ad missierum antelacionis seruicium, qui diaconi in factio famulabatur, tunc medicinam vulneribus memoratu. Martyris exhibebat, antequam opera quia deprehensio sunt complectentes. Sequuntur ex aliis, con preparatus esti de sacris Ecclesiis columnis foliis trahit rogas: hec flamme martyres reluant. Reuentur autem rato cogitamus nobis, ut id loci bisistica confluatur, vbi primus fidei gloria & celum in omnium meruerint. Nam, me immortuam in rito, confortem patrem amore coquare, & cum iudeo sancta apud ipso exercitato accide, quatenus possum die illa fimbriatum aut faveorem eum a martyrum sanctoribus depositum peccator attingere. Salutamu fidei seruio sanctitatem tuam. Quod ut menoverem * me tu Denatio commendare doqueris. Item alia manu de reliquis martyrum nullis: Denegare non potis, vt quod tuum in nobis et gloriosum speret incepient merito, non gratia largentur. Dies autem passus sanctior non quartu Kalend. Iunias, texta Feria, hunc natus, hucusque Vigilius epistola, a mendis, ut licet, vindicatur: defuderat autem libellus ab eo fuisus scriptus de eocundem martyrio.

Quid.

XII. Quid vero mirandum acciderit, cum eiusmodi fan-
torum martyrum veneranda reliquie per Vigilij ad
Simplicianum missis, Mediolanum allata sunt; andi Pan-
nium rem gemit probe testam ita scribentem a: Sén-
nij crism. Martirij, & Alexandri martyrum, qui nefris tempor-
ibus hoc est, post obitum sancti ambrofii, in annatis partibus, perfe-
guntur Gentilibus vita, martyrum coronam adcepit sunt; cum sedi-
cione Mediolanensis summa cum deuotio suscepimus, adueniente
quodam ceco & referente, cognovimus, qui eodem anno tecto
in quo doctorum reliquie portabantur, hanc recipit: eo quod per
rebus nostra videlicet nomen appropriare histori, in qua erat mul-
titudine albatorum. Quibus descendit ad terram, cum vnius
de tribus praeceteris, ut fore, qui sicut y in: audierit, Ambrofii,
eiusque confortes. Quo audito nomine, cum precaretur, ut fu-
mera recuperet, adiutavit ab eo. Perge Mediolanum, & occurre
tribus meis, qui ibi venturi sunt (degenans diem) & recipere lamen-
tare enim vir (vt ipse discebat) de littore Dalmatiensi: nec si ante
rensis in ciuitatem afferret, primum recto itineri reliquias san-
ctorum occurreret, nondum videns, sed tacto loculo, videre capi-
hie Paulinus. Porro eadem ipse facte reliquie sub E-
piscopatu sancta memoriae Caroli Borromaei Cardinalis,
eisdem Ecclesie Mediolanensis Episcopi, reperte, ab
eodem celebri pompa translate sunt, vna cum factis pi-
gnoribus sanctissimi Patri Simpliciani Mediolanensis E-
piscopi, quem hoc etiam anno ex hac vita in celum migra-
uit, nuper diximus, nec non Geruntij, atque Benigii. In
quorum quidem translationem, immo repetitum nobis post
tor locula factrum sanctorum triumphum. P. Franciscus Be-
carius à Societate Iesu, vir maxime pius & insigniter eru-
ditus, qui & Mulas reddidit Chribianas, & suauore con-
cenuit canoras, cecinit factrum hymnum b, cuius est exor-
bitum:

Sancti piorum spiritus,

Non pars pars celestium,

Quorum beatus gloriosus

*Triumphat alma Inferbia, &c. habes eum in
libro secundo ipsius Carminum.*

VIII. At quid tunc actum est de Gentilibus, qui necen san-
ctis martyribus intulerint? Millis a prouincia supplicio
multibus, tenui sunt omnes, qui se uero supplicio dam-
nandi, prius idem intercedentibus apud Honorum Imperatores Episcopis, liberati tandem sacerdotum preci-
bus sunt, ne admissi immannillimi feceleris prenas darent;
quod non decrece martyrum sanguinem clamantem venientiam non audi. De houtum tunc ab Imp. concefa
liberatione S. Augustinus ad M. Cellinum scribens, his
verbis & meminit: *Sic enim te causa electorum Anasenfum
qui occisi a Genuis non martyres honorantur, Imperatores ro-
gam, facile concessisse, ne illi, qui eos occiderant, & capti iam
releurantur, parva famis ponuerent, haec ipse. Quod autem ipse
S. Augustinus ait, eodem sic necatos honores martyrum
confecitos: haec ea quidem de causa dicit, quod non Mel-
iolani tantum, sed & in aliis Ecclesiis translati ipsorum
reliquie tolerentur: nam de iisdem haec S. Gaudentius
Brixianus Episcopus d. Recepimus etiam sanctos cineres Sisini,
Martirij, & Alexandri, quos nuper in atra Anatoni via venerante re-
ligione cultu attentius inherentes Geni interfecit sacrilegia, flam-
mamque adiutorio concravimus, vt holocastrum Deo spf fuerint, qui
Christianis suis victimis demonis ministerare incipitione infusimus
vera fuisse, haec Gaudentius.*

XIV. At de Vigilo Tridentino Episcopo, eodemque martyre, vt dicimus, & tatio tempis & necellitas postular argumenti. Nam Viardus, cuius ex veteribus monumen-
tis & antiquioribus Martyrologiis facta in dies singulos
fanctorum collectio haud medicatoe autoritatis est, hac
de eodem S. Vigilio habet sexto Kalend. Iulij: *Apud triden-
tinam Vrben S. Vigili Episcopu, qui sub Stichone Confuse pro Christi
nomine magno labore lapidum percussus, martyrum implenit. A
ipse: que li refers ad pumum Stichone Confusatum,
vixit nondum mensa exacta a nece dictorum trium fan-
dium martyrum, dicendum est scriptius. Vigilius marty-
rum contigit, si vero ad secundum eiusdem Confusatum
relicias post annos quinque id factum oportuit. Quicquid
sit; redargui quidem huiusmodi auitoritate certum est il-*

lorum sententiam, qui dicerint martyrum Vigili Tri-
dentini Episcopi cogitare post annum ferme centenum
ab hoc tempore, nempe sub Anastasio Imperatore, ea qui-
dem perfusione adducti, quod eundem Vigili Tridentini
Episcopum exilimauerunt utrum condemnare esse
cum illo, qui aduersus hereticos scriptorum monumenta
reliquie. Sed cum Vigili Acta habeant, eni tempore pa-
los dictos martyres Sisini, Martyrum, & Alexandri,
constetque tefificatione SS. Augustini atque Gau-
denti hortum temporum scriptorum (vt alios patermit-
tam) his Honorij temporibus eosdem confecitos esse
martyrium; iam illa de tempore Anastasi ex incerto au-
tores allata tefificatione pentitus euanescit. Sed & firmissi-
mum illa accedit ratio: Quoniam modo, quiclo, Vigilius si-
mulacri Saturnini causâ à ruficis lapidibus obrutus esse
dicunt post tot annorum decadas a nece dictorum marty-
rum, cū & Honorij Imperatoris lato super editio id pre-
cipiente, & nece martyrum exigente, haud potuerit idolum
illud post hac tempora esse reliquie, cum prefertim mil-
itaris manus, qua & capti sunt ruficis delinquentes, ad
communendum Saturni simulacrum minime defu-
set.

Sed quomodo describatur Vigili martyrum, ex anti-
quioribus tabulis Churterius redditus, consentientia his
referens, quo ex Viardo mper. lunt recitata: nempe post
trium nominatorum martyrum trophae, ipsius ad com-
memorandum idolum impulsum, eo confracto, lapidum
imbris a Gentilibus ruficis appetimus, martyrum con-
sumasse. Consentit & idem auctor, hunc ipsam esse Vi-
gilium, ad quem, cum creatus Episcopus fuit, sanctus Am-
brofius f de institutione Episcopi expectam ab eo episto-
lam scripsit, qua in eo postillum argumento versatu, vt
doceat Ios Christianos non iungere cum Gentilibus ma-
trimonia. Cum vero ex multis, quibus admonendus ill-
erat, hoc viu ab Ambrofio probata ea epistola inculetur:
plane significat Gentilibus hominibus eius confortant
fuisse die celum: ad quoniam conuersionem Vigilius neruos
omnes extensos esse, ipse tum suorum scripto martyrio,
tum etiam fanguine declarantur.

Sed magna fcas palla esse Acta Vigili detimenta scri-
ptorum incuria. Dum enim hunc: *Nam esse, ad quem sanctus Ambrofius epistolam illam scripsit, & eundem, qui de martyrio Sisini & sociorum ad Simplicianum Mediolanensem Episcopum litteras dedit, quem & sub Confuse Stichone antique tabule in Viardo tefificant martyri
um subfusile, dum (inquam) hunc ipsam martyrem volunt
auctore fuisse incubrationum in Eutychen heresiarcham,
delirant quidem de eo scripsere, in primis vero idem
qui supra Churterius, dum vult hunc, ad quem ait scripsi-
le sanctum Ambrofium, natum esse sub Theodosio (vtrait)
& Honorio Imperatoribus: dum insuper, cuius ponit annos
vixit Vigilopatus, punit potuisse scribere contra
Eutychem. Utinam, ficut inuenimus, Acta nobis Vigili re-
liquis: nam quem martyrem esse reperit, & eius marty-
rion res gestas exscripti, dum eundem quoque vult esse scrip-
torem, deformes simul coninxit eribores, magno
pendio veritatis. Quos ahi ut carent, vt nihilominus
eundem exhibent Vigili Tridentinum martyrem ac
que scriptorium aduersus Eutychem, cum post editas lucu-
brationes aduersus hereticos sub Anastasio Imper. a Gentili-
bus ob fractum Saturni simulacrum lapidibus obrutum
tradunt:*

Sed quid prestitre auctor ille, qui Acta Vigili in copen-
dium rediget: illud quidem (ipse patet) vt in officiose ni-
mis, quare cunque client in prioribus Actis, quibus declara-
retut pallas Vigilius his rebus Honori Imperatoris,
omnino submovet, atque profus abolenda cœfuerit, ne
quid esse posset impedimento, quo minus vnu idemque
Vigilius dici possit, qui contra hereticos scripsit, cum eo,
qui martyrium pallas est. Sed delere minime potest, quod
fuit relatum in tabulas Ecclesiasticas, pallas Vigilius
Confuse Stichone, nec etiam cauit, obiectanda esse, que
ex prioribus Actis in Vita Vigili ipse intulit, nimis
eundem Vigilius liberales artes Athelias didicisse. Et il-

enim

¶ Virg. S. F. 1.
q. eccl. extas,
ac si opera
edita contra
Eutychem &
Churterius.

¶ Ambrof.
ip. 70. ver.
edit.

XV.

DE VIGILI
OSCRITO
RE EC-
CLESIA-
STICO.
¶ Vita Vigili
q. ante eis
operata s.
Bibl. fons.
& apud Sur-
tag & Ca-
lof in Not.
XVII.

enim ex his perspicue demonstratur, quo tempore Vigilius vixerit: nam à temporibus Arcadij Imperatoris, cuius regni exordio Gorhi Grecias sub Alarico iuvare (vt constat ex his, quae superius dicta sunt) Athenarum gymnaea prorsus oculata, penitusque delecta manere. Sed optimè congruit, vt Vigilius Athenis adolescentis literis operam dederit, qui temporebus S. Ambrolii sedet Episcopus: atq; qui ad S. Simplicianum de pannis eo tempore martyribus (quod restatur Gennadius) in laudem conudem & narrationem rerum gotharum epistolam vna cum libello conscriperit, idem hoc tempore martyrio vita functus decelerit.

Cum igitur ex his, quae diximus, duo inter se diuerterunt statuendi Vigilius, quorum alter his ferme diebus martyr obierit, alter vero, qui post centum ferme annos inter scriptores Ecclesiasticos celebrius existit: licet vetere dicitur Tridentinus Episcopus, titulus tamen martyris ex asserta superius causa, nonnulli priori (ut diximus) conuenit. Posteniorem quoque Vigilium dicere Tridentinus Episcopum sufficere, non refragamus, quod minime impossibile videatur, centum ferme annorum spatio, duos eiusdem nominis sufficiuntur: cunctis vnius Episcoposcum aliquo sciamus huius centenarii spatio plures memoriae celebres vixisse Vigilios: nempe Vigilium Africanum, cuius commentarij in Apocalypsim Caiusdorus a memini; Vigilium alium diaconum, cum tradit Gennadius, & scriptis regulas monachorum: rursum vero faneritate insignem Vigilium habes Episcopum Brixianum, qui a sancto Philippi eiusdem civitatis Episcopo septimus ordinis edit: Concilio præterea Agathensi inter alias Episcopos Vigilius nomine antistites subscriptus habetur: ut non deit Vigilius, qui scriptorium illorum auctor afferi possit. Sed de his haec.

Gerebat hoc anno sub eodem Stilichone Confidit Vincentius Praetorius Praefectum in Gallia, vt rescriptum Honori Imperatori ad eundem datum significat. huius summa cum laude Scuterius meminimus, de eins cum S. Martino aethiopiterne necclitudine in scribens: Meminim Veneratum Praefectum, vñan egyptum, & quo nullus sit inter Gallos enim varietur genere praepotens, domum Taurorum patet, & Martino sapienti populi, & communione in suo munusfero dare. In quo quidem Exemplum beati Ambrosii Episcopi præferebat, qui et tempore Consules & Praefectus subinde pacem ferrebat. Sed rursum aliud ingenium, in qua ex hoc vanitas atq; inflatio obrepert, noluisse ita Scuterius. Sicq; videoes in Ecclesia Dei lantorni virorum alios sic, alios sic ambulans, diversisque itineribus ad unum cundentes, tendit ille terminum, Dei voluntatem. Factus est ille, instar Pauli, omnia omnibus ut omnes luciferasceret. Ille vero eti hæc omnia sibi licere, nō tamen que omnia expedire, cognoscens, intra monachice obcleruunt lepta se maluit continere.

Eodem Stilichonis Confidatu, mensie Februario, Honorus Imperator sanctionem edidit, qua iudicio Episcoporum voluit bene cœle prospectum, ponis exigitans eos, qui in Concilio sacerdotum depositi Episcopi turbas crederint, & faculare præsidium putauerint excludendum. Aduersus quos ad Hadrianum Praefectum Praetorio ita diceantur: f:

Quicunq; residentibus sacerdotibus fuerit Episcopi loco detraſus & nemine: si aliquid vel contra castitatem, vel contra quietem publicam modis fuerit reprehensus, in summa sacerdotium petere, a quo videtur expulsi; procul ab exercitu, quam infrafer (fecundum legem de memoria Gratiani) centum milibus vitam agat. Sit ab eorum carcerib; separatus, & quoniam efficiat discessus. Sitq; buntusmodi personæ tenore buni legi illustris, fac a nobis aliæ secretæ, & impetrare rescripta. Omnibus alieci per culpana sacerdotio personis, que impetrata sunt, in secula permaneant. Sciamis his quoniam defensione intentior, atq; servit celobetate non futurum, si hoc cœs pollicentur suffici, qui diuina non videnter metuere nudrum. Dat prid. non Cœs. Ratiocina, Stilichone & Aureliano Coll. coic quoque mensie Febr. aduersus Donatitas, ad corum perfidiam recundendam, idem Imperator Honorus ad eundem Hadrianum Praefectum Praetorio ista edixit: g:

Rescriptum, quod Donatitas a Juliano tunc Principe impetravit, dicuntur, proposito programmato, celebrorum in locu volumen anteponi, & Gefla, quoniam ei hauiemus allegata inserta, submittit. Quo omnibus univocat & Catholice confidit, stabilita confitit, & Donatistarum defensio facata & perfusa. Dat. V. Kalend. Mart. Rauen. Stilichone & Aureliano Conf. Qualemnam autem eiusmodi rescriptum fuerit, quive libellus Donatistarum ad Iulianum processit, replete, quo quartu tonno Anna- lium dicta sunt. Sed quatenus occasio exorta fuerit, ut Honorus Imperator post tot annos clausos ea ex Actis Proconsularibus voluerit in lucem ediri, atque omnibus immo- tescere modo dicendum. Perennielle putatur ad Honori Imperatoris aures per legatos Episcopos Africanos, vel plenum Posidionis Calamitem Episcopum, cuius legatio anno superiori meminimus, inter alia Donatistarum sive factis, huc scriptis aduersus Catholicos edita sceleris, inuidie illi, & quidem acerrima, Petilianum Episcopum Constantinum in Numida ciuitatis, qua in illa sita publica epistola aduersus Catholicos commotus, cosdem vehementer exigit, quod a Principibus Christianis isdemque Catholicis aduersus improbos ipsorum conatus (ut vidimus) saepe expeditum auxilium, rem quidem hanc ut scirelegam illi, qui exforo, vbi causis orabat, in Ecclesiam venerat, Donatistarum, Petilianus his verbis aggreditus et exaggerat: h:

Quid autem vobis et cum Regibus scelus, quos magnum Clem- flitatis nifi in inuidis sensit, & prolixiori enim de his in sua epistola orationem intexit. Quibus commotus Honorus in eundem Donatistarum opprobrium, qui abs co, quod Conflantinum lep̄e p̄fusus aduersus Catholicos (ut vidimus) interpellaverit, eo quoq; procaci peruenient, ut aduersus eosdem indignissimum hominibus Christianis libellum Julianum Imperatori Apostole ob- lecent; illum ipsum in publicis quibusq; locis perpicuum omnibus vna cum rescripto ab ipso Imperatore Juliano obtento affligi voluit, simul cum Proconsularibus Gefla etiunc in cauâ conscriptis, quo (virat Imperator) omnibus inuidos & Catholicorum vna cum pietate confitit, & Donatistarum defensio facata perfida. Quibusnam veribus conceperit ille ad Julianum Donatistarum libellus, quive illorum Episcopi apud eum ea legatione perfundit sint, & alia, quae ad eam cauâ p̄fere videbantur, dicta sunt à nobis superius eiusdem Juliani tempore, quo eadē perfidit congererunt. Sed quid tunc synagoga peccantium, ipsi nimis cœcorum duces, cœci & ipsi Donatistarum Episcopi? Plane accidit, quod de eorum similibus Hieremias excoquuntur: Confisi sunt, quia avocationem fecerunt: quia p̄fusio confusione non sunt confusi. & erubetare nescierunt, quam obrem cadent inter ridentes: in tempore visitationis sua corrunt, dicit Dominus. Siquidem cum ad eorum curandum amicentiam fructu omne adhibuerint fuerit medicamentum, tandem tradi barbaris meruerunt. Quis autem a Catholicis Ecclesia Episcopis pro corum salute fuerint feculo studio procurata, infernis annis ferme fungulis dicturi funeris.

Hoc quidem anno de cognoscendis Origenis erroribus paratus Roma ab Anafazio Papa iudicium, haustum dilatum, quod legitima eiusdem Origenis Periarchon verso à S. Hieronymo elaborata Hieroclymoris mittenda, fuerit expectata, dum inter alia ad cauâ pertinente parerent. Quod enim res magni momenti est, ac minime contemnenda, cum non de viuente aliquo per se cauâ dicente, sed de homine iam ante centum & quinquaginta ferme annos vita functio, eodemque celebriter nominis tractarerit: quoniam aduersarii in tantus agerent, vi poe- exhortarebentes Romanum ex Oriente eius errores inuectos: Anafalius tamen summa vius maturitate cœili, iam tandem tempus adesse videt, quo ad succedentes adulterinos palmites lecum apofolicam parer. Quid autem inter haec Rufinus: Altiter quidem fe geflit; diffimulans enim haec omnia, quasi cum Anafazio Papa in fide contentire, affirmansq; Theophilum Alexandrinum sibi communione coniunctum, atq; Epiphanius magni nominis Episcopi pacis communicatione munatum, in unum tantum Hieronymum sylum exeruit. Sed qua collidat, quibusve fallaciis, audi.

Quid

Quod autem latus Hieronymus anno superiore, Pāmachi et oceani, qui doctrina pollentes erant, & natum claritudine Romanorum nobilissimi, rogatu (vt constat ex eorum litteris) *origenis* Peritachon germana tincerata translatione Latinitate donatum Romam misserit, addita ad opus præfatione, nempe epistola ad eosdem, qui omnes *origenistis* paulo fecerit errores: illamque addiditib[us] epistolam hanc pridem ad Ruffinum feriptam (vt ipse in *Apologia de refutacione* quibus significaret, nihil fibi esse pugnarum aduersari quicquam, sed duntaxa hec cum *hierogentis* infelati: Cum hac inquam, omnia, quibus *origenistis* telis appetenterent, in fevnum conuerterentur. Ruffinus, ex p[re]cordis male affectis contra diuidancis, exultante, trium annorum spatio tres aduersari cundens S. Hieronymū libros eluebat. Sed & quod seiret cum potentissimo aduersario fibi esse certamen, cosdem tres libros a se conscriptos sic edidit, vt tamē magna cautela ebarat, ne in manus eiusdem S. Hieronymi perirent, sed tantummodo amicis illi crediti, sic per amicorum manus per Itiam vulgarentur, vt non quidem scripto, sed ferme multorum ferrentur.

Quod autem iij ab eo scripti tres libri fuerint, acceperit id
tertium an ipso Hieronymo repetitum, vt cum primum ait:
Name quoque gratia renui Laudatorem, & vero sylo docens
non esse quod mem necassarum predicanus, dicitur facere. & tres
contra me libros venustate Apologia texasse. & infectius: Non lessi
contentus, quod apud elingam, semper tactum, tres el-
laboravit liberos. ac rursum in fine de iisdem tribus contra se
scriptis voluminibus meminim qui Ruffinus (vt idem at
sanctus Hieronymus) (v) Apologiam vno nomine voluit
muncipari, cum tamen (vt ait) accusationes continerent
& inuectivae. Triennii vero spatium temporis in iisdem
tribus elaborandis scriptis voluminibus, immo telis ex-
cuendis, insumptum, idem sanctus Hieronymus tradig.
Ex quo enim illi immotetur, que sanctus Hieronymus
ad Pamachium & Oceanum scripsit, & de germana
Origenis Periarchon versione ipse Ruffinus accepérat, ad
defensionem parans anima, in offensionem primum illa
concurrit, ut non tam Apologiam, quam inuectivam con-
scripti.

Sed magna adhibita cautela tres accusationum libros in Hieronymum elaborato. Ruffini edendos esse curvit; numerum vir (quod dictum est) sic omnibus innotescerent, ut tamen eorum exemplaria scribimus amicorum clausa detinenterent, nec eos legendi facultas Hieronymo impetreretur. Vnde quam usque de his illis vult sancti Hieronymi iterata querelle: *Scribuntur* (inquit b) *contra me libri, ingentiorum omnibus audiendi, & tamen non edantur, ut familiacum corda percautant.* Et nihil faciat item pro me auferat respendendi. *Nouum maditum genus accusare quod prouisas, scribere quod accedit, & in posteriori Apologia i haec idem de simulato Ruffini praetextu: Dicit te accusationem meam ad eos tantum nullum, qui mea verbis felix fuerint; & non ad plures: quia non ad offensionem, sed ad edificationem Christianis loquendam est. Et unde, ero te, laborum tuorum ad me satis pertinet: Quis eos Romae, qui in Italia, quis in Dalmatia diligenter sit? Si in criminis tuis & amicorum tuorum latrabeat, ad me quomodo mea crimina pertinuerint? Et audie dicere, te non ad offensionem, sed ad edificationem, quasi Christianum loqui, qui de senex tanta confungi, quanta non diceret de latrone homicida, de porto morte, scurrilla de nimbo, qui parturibz montes criminum, & gladios, quos desigat in iugulum meum, tanto ante tempore exanimi. Idiome Cerdaces & Anatolius tu per diuersas provincias concurreverint, ut laudes meas legerent: ut panegyricum tuum per angulos & plateas ac multicularum textrinas recitarent. Hac eis tua illa sancta verecundia, &c.*

XII.
DCIV
CAYSA
DEFINI
TQV
TERONY-

Aequa lance, quæso, lector, iuta vtrinque perpende,
cum adhuc in velliculo eiusmodi altercationis subtilis:
reuoacione ad statetam, quæ superius dicta sunt: nimur
rogatum, provocatum, impulsumque sanctum Hieronymum
precibus amicorum, cum in crimen conniuentia
Origenis errorum induxitus efficit, tum ad hanc innocentiam
infundandam, tum ad haereses detegendas, necessario
quidem editione germana Origenis Peritachon facta, in

cius tantum errores (vt par erat) in euctum fuile : & licet eius lectorates Originem patitur fuisse in euctum, Ruffini tamen non enim nunquam ab eo fuit expellit, quem potius perbevit eademque familiari epistola fecrto admovit putauit. Quid hoc & quin & sanctus quis quid Christiano homine dignis & Catholicae Ecclesiae opportunitus, sibi magis nec esset faciendum fuit : cum id quidem praeceptim vel dissimilans tamen, id ipsum suis let O- rigensis erroribus turpiter contineat. Praesertim igitur, quod Catholici doctores erat, numerosque expletum hominis Christiani, sed & una amicitie (quantum in se fuit) illibata seruauit.

Sed quid? Sicut bonus homo de bono thefalo suo profert bona; ita malus (ex lex tentia Domini) de malo thefalo suo profert mala. Praefuit enim Rufinus, quod peculare est omnium hereticorum, cum animi furore coniunctum mentis habere torporem: dum quin amice amplecti debuerat, refractarius connicis infelatus & augus, atque ad salutem capillendam focos, Itupidus, aque penitus redditus obtinens. Iu plane de hereticis omnibus David locutus, duas illas ipsorum principias proprietates accommodata similitudine exprimit, vbi de prioribus sic ait: *Fuer illi in frumentis exponentes, de poterio vero, qui sed loquitur: Et si fecit apud se fidei opera autis fias, ne excedat vocem meantur.* Sic igitur Rufinus admonitionem contemnens, in motorem conuersus, furore percitus, tribus eum libris illis conscriptis aggreditus est secundum poeticum illud m:

— Linguis micat ore triculis.

Quoniam autem animo ad hanc sanctus Hieronymus compotitus esset, quamque agere, nolens, reluctans, & (quod dicitur) obtorto collo pertinaciter inuitus; audi iplum cum attestatione etiam nunquam scriptum ad eadem Ruffinum (vt illato saltem crederet) contestationem n: Tostor (inquit) mediatorum team, mutuum me & reputantem in ha verba defendere: & nisi tu prouocare, semper tacitus sum susse. Demique nosci accusare, & ego cessa defensore. Quia enim est audientium difficultas, duas scies inter se propter hereticos diligader, praesertim cum ambo Catholicos & videtur velisi? Omittimus hereticorum patrocinium, & nulla erit inter nos contentio. Eodem seruore, quo Orogenem ante laudauimus, nonne damnatum tuto Orbe damnauimus: vngamus dexteras, amicos topolemus; Miles Orientis & Occidentis te nos, Christe, & Iesu, nempe Theophilum Alexandrinum, & Anatolium Romanum Pontificem, adhuc sequamur incisus: etiamnam inuenimus, emendandum fine, & rufum vero illa: Deponamus gladium, & ego scutum abducam. In uno tibi consertere non possum, ut per carnem hereticis: ut me Catholicum non probem. Sistis eil causa discordie, mortis possum, facere non possum, & in fine: Si inter nos tua fides, & istius pax sequente, hunc ipse ad suum iplum infinitandum.

Contra vero, video Ruffinum, qui uno verbo illa omnia conscripsit, damnando nempe cum Origene omnes eius errores, Episcopis acqueficiens, eisdemque communione le jungens, cum eisdem adiecius eos pariter dimicans: his omniis falsis excusationibus obtrectare, quo tempore Apologiam ad Anatolium Papam dedit, atque in sanctum Hieronymum virulentos tres illos omnium discordiarum seminarium libros scripsit. Sed quod inxta dictum oraculum patet: *Iudicia Domini pondas & flatera, lecundū illud Daudicūm, q: Monita est iniquitas sibi.* hæc omnia in maiorem Ruffini ignominiam celerere, atque fidei Catholice profeceré.

Sed illud plane dolendum, fuisse Romæ tunc temporis
in duas partes Christiani populi studia, a diolorum
scilicet Ruffino fauentium, senioriora vero partis S. Hieronyno
inherentium. Ruffino quidem studebant Melania,
& qui cu[m] ea necessitudine iungebantur. Apronius quo-
que nobilis genere, Ruffini partes nubebant, itemque Ma-
canus, ad quem p[ro]fationem in versionem Periarchon
inscripserant; quem maritus fuisse nobilissima Romanæ
famina, idem ipse Ruffinus tradit, sommarus habet
& Chrylogonus quidam s[ecundu]s studiofus, quem puto illum
es[te]

XXVIII.
Lac 6
AVERFINVS
LÆRETTI-
ORVM
MOREM
NDVIT.

Psal. 17.

in Virgil's
Georg.

XXIX.
HIERONY-
M ANI-
MVS AD
PACEM
COMPOSI-
TUS.
*Hucum
spolog.*

Huron.
Spring 2.

XXXV.

XXXI.
ROMANO-
RVM ALIT
LHIERO-
NYMO, A-
LI RUFFI-
NO FAVE-
SANT.
Ruffi - N.

*Hieros.
i. p. 4. 4.*

et monachum Aquileiem, ad quem eiusdem Hieronymi extar epistola; necnon alij, qui se Ruffini esse difficultulos proficiebantur: quorum omnium (ut ipse Hieronymus tradidit) erat in coacervando quaecumque, quanis occasione quis sita, in ipsum S. Hieronymum criminis, cura proponit: sed omnes hi vel Origenis erroribus maculati, vel Origenistarum confortio in heres suspicionem adducti, S. Hieronymo vero longe major atque potior pars in Vrbe fanebat, ut inter alios nobilissimos Romanorum Pamachius, Oceanus, Marcellinus, S. Marcella, atque alij deinde non pauci ordinis Senatori, fiduci Catholicae tenacissimi: qui cum aliis omnibus Orthodoxis, arbitrio Anastasi Romanorum Pontificis damnantis Origenites, non priuata affectione animi ferebantur. Sed omittimus recensere diuersarum prouinciarum Antithites sancto Hieronymo fauentes, & inter alios ipsum Chromatium Episcopum Aquilei, exercantes omnes detestabiles Origenistas.

XXXII. QVO TEM-
PORE RVF-
FIN. SCRIP-
PTI, ET
HIERONY-
MVS RE-
SPONDIT.
*o Hier. Apo-
log. i. deb. 2.*

Qui igitur triennij temporis spatium (vt dictum est) in tribus libris scribedis insumpit, eos iam absolutos hoc anno Ruffinus amicis suis communicauit enim biennio Aquileiae conferdat (ut sanctus Hieronymus tradidit) quia non ante Roma manerat. Porro hec, quod haud publice omnibus edidisset, sed per amicorum manus ferrentur, nequaquam nisi incerto rumore in Palestina ad S. Hieronymum peruenirent: qui continuo stylum ad tempus, expectans minima libros ab eo conseriptos ad se perficeri: quod minime consequi licuit. Accidit tamen, ut post ferme biennium, cum germanus eius Paulinianus in Occidente ad distrahendum patrimonium misitus, Hierosolymam reueteretur, & capita quedam auditione percepta de accusatione Ruffini aduersus ipsum sanctum Hieronymum eidem palam fecisset, ipse tunc in cunctis licet ad scribendam suam defensionem manum admovet: Eam quidem scriptum fuisse post biennium, anto scilicet Domini quadragesimo secundo, ex certo illo elicetur argumento, dum in sua tum scripta à se Apologia tefatur decennium interuenisse, ex quo ad Duxerum prefectum Pratorum librum scripsisset de Scriptoribus Ecclesiasticis, quem ex Consulibus & annis Imperatoris, duplii Chronologia, editum fuisse anno Domini trecentimo nonagesimo secundo, monstrauimus. Agemus igitur de eadem Hieronymi defensione suo loco. Sed quenam in libris Ruffini coacervata fuerint in S. Hieronymum crimina: quoniam excusis respotione manifesta redduntur, agemus de his infernus.

Hoc citidem anno Domini quadragesimo, quo à Theophilu Episcopo Alexandrino primam Paschalē epistola scriptra fuisse monstrauimus, sequenti felicit anno post Synodus Alexandrina, in qua hæretes Origenis damnatae sunt: cum iam pluribus ac manifestis probationibus, atque postillis S. Hieronymi scriptis Romanis, germana Origenis Periarchion translatione facta, eiudem errores singuli aperta luce cunctis inspiendi fuissent expoisti: Anastasius Papa Apostolica autoritate easdem Origenis hæretes damnat. Id enim significat S. Hieronymus episcopo hoc anno Pamachium aquae Marcellum datat, cuius est exordium: *Rufus Orientalis vos locupletis meritos, & Alexandriae operi primo Romanum vire transmittit, & post nonnulla, quemam hec sine mercede subdit his verbis: Vos Christiani Senatus Iuniores, accipite & Grecam & Latinam etiam huc anno epistolam, Theophilus fecit, in rursum hereti iumentantur a nobis plena que rel addita, vel mutata: in qua labora se me fatebor, ut verborum elegantiam pari interpretatione venustate feramur, &c.* haec de prima Paschali Theophilu epistola famus Hieronymus, qui anno superiori datam ex Synodo Alexandrina Synodicam misericodem ferme argumento conseriptam. Sed & quod ad finem eiusdem habet epistola, plane declarat Anastasius Papam hoc eodem ferme tempore decretum de damnatione hæretum Origenis Romam promulgasse: nam ait: *Predicationem quoque Cathedrae Marii Euangelij Cathedra Petri Apostoli sua predicatione confirmare. Quamquam celesti sermoni vulgaratum sit, beatum quoque Papam Andaluziam eodem seruare,*

qui codem sibi est, latentes in focis suis hereticos persecutum: eiusque latere docent, damnatum in Occidente, quod in Oriente damnatum est. haec sanctus Hieronymus; qui licet numero tantum quod Rome ab Anastasio Papa factum esset de damnatione Origenis errorum accepisset, cum eo modo ad Pamachium atque Marcellianum scripsit; te vera tamen ob eodem Romano Pontifice id factum fuisse, certum est.

Damnatis igitur ab Anastasio Roma erroribus Origenis, scribuntur per orbem Catholicum ab ipso littera, ut quae cauenda forent, omnes facient, de quibus sanctus Hieronymus dicit: *Quid (inquit) facient episcopi Theophilus Episcopi quid Papa Anastasi in toto Orbe hereticos perseguenter? Qui bus sane factum est, vt accipiantur, præcipuarum Ecclesiasticorum Episcopi litteras Romani Pontificis, idem collectus sibi subiecit Episcopi, atque damnantur, qui Roma ab Anastasio Papaascent esse reiecta: præfatisque inter alios id ipsum Chromatium Episcopum Aqum, necnon Venerium sedis Mediolanensis. Antititem, si dem facit idem sanctus Hieronymus illis verbis in Ruffini inuenitus: Ergo beati Episcopi Anastasi & Theophilus & Venerius & Chromatius, & omnis tam Orientis quam Occidentis Catholicorum Synodus, qui parsentur, quia & pars sint, illam (vixpe Origenem) hereticorum denunciant populi, fides istorum illius indicantur sunt: &c.*

Quin etiam sancti Imperatorum seculatum esse exinde Episcoporum iudicium, idem sanctus Hieronymus illis verbis significat, quibus Ruffini querelis ita respondet: *Si quid contra Origenem & sectatores eius dicunt, in die etiam pater. Ergo & episcopi Pape, Theophilus & Epiphanius & diuinorum Episcoporum, quas super ipsiis inventibus transmisit, te pertinet. Lacerat: Imperatorum quoque scripta, que de Alexandria, & de Egypto Origenis pelli sunt, me sic gerente dictata sunt: Vt Remania Vrbi Pontifex miru esset id est detegatur, mens consilium fuit: Vt totum Orbi post translationem tuam in Oriente olim ex se ferent, quem antea impliciter lexitur, atque operatus est istius! Si tantum possint, minor, cit me non metuas. haec in Ruffini sanctus Hieronymus: quod ille, quecumque contra Origenem in Ecclesia acta essent, ipsi Hieronymo accepta ferent: cum re vera in hoc sacro bello ipsum magno animi vigore clausum cecinisse, non dubium sit. At haec quidem Roma anno de condemnatione Origenis errorum. Quid autem peculiariter actum sit in Ruffini, qui has Romanas merces inuixerat, dicendum anno sequitur, quo constituta cum litteras dedisse Anatoliam, ut & Romam ad dicendum causam conferret.*

Antequam autem recedamus ab Urbe, clarissime famine perlouamus extrema. Hoc enim anno defunctus sanctus Fabiolus, specie egredieque sanctitudinis, & genitris claritudine celebris vidus, sanctus Hieronymus rotatus ab Oceano epiphium script: cuius exordio cum ita diuersa tempora numeret, quo postissimum annio iacet, circum scribit, dum ait: *Plures anni sunt, quod super dormitione Beatis Paulam venerabilem suam recente alicui vulnere consolatus sum: quarta astante circulus volveta, ex quo ad Heliodorum Episcopum Nepotium cibens epiphium, quicquid habere posui virtutem, in illo tunc dolore consolans: & ante formam biennium Pamachio meo pro fabita pregerminatione Paulina breuem epiphium deli, erubescens ad dicitur in manu virum plena loqui, & paulo ero poft: In presentatione tradit mihi Fabiolam, Laudem Christi orationem, miraculum Gentilium, laetum papernum solutum monachorum, &c. Cum igitur ipse sanctus Hieronymus quatuor annos numeret ab obitu Nepotiani, duos vero à dormitione Pauline: praesentem annum Fabiolae feneri ipsum adscribere, ex his, quae superius dicta sunt, fatis manifestum apparet, vt de his nec vel leuis quidem dubitandi reliqui possit occasio. Nisi quod cum repertis in literis sancti Hieronymi postdecem annos, nempe post Vitis excidium, scriptis had Marcellinum & Anaphicham, de Fabiola tanquam vivente mentionem habent, ad quam idem sanctus Hieronymus duos in Ezechielis libros a se conseriptos misere restatur, quos nonnulli post exadiuva Vrbis ipsum elucubrasse liquet i) affirmare necesse est, alia illam ab hac fuisse Fabiolam, minoremque dicendum: nec quidem*

quidem in dñm, cum & duas Paulas, totidemque Melaniae, & iores aciuntes, eodem tempore liceat numerare. Sed quæ illi s' m'oris Fabiola fuerit ornamenta virtutum, ad eodem Hieronymo pacis complexa, scriptaque ad Oceanum, regnamus. Post enim alia, que nos iuperius pro tempore's ratione narravimus, ita subdit a.

Prima omnium iorogia, & instituta, in quo erat ante colligeret de platis, & consumpta langoribus arque media minoriorum membrorum fuereret. Deinde ham ego nunc diversas bonum calamitates, tristes mares, effigies osiorum, seminatos pedes, luridus manus, timentes alios, excole semur, cura turgentia, & exesis as patrum du carnibus vermiculos bullentes? Quoties mobo regio & padore confectis dumero sius ipsa portant? Quoties lauit porrulentam vulnerum sanie, quam aliis officere non valerat? Præbebat cibos propria manu, & spirans caducis fortitudinis urrigabat. Seio multis diutius & religiosis ob stomaibi angustiam exercere huiusmodi misericordiam per aliena ministeria, & clementes esse pecunia, non manu, quos equidem non reprobo, & teneritudinem animi nequamque interpres infidelitatem: sed sicut imbecillitas flambat venientia tribuo, sic perfidie mentis ardorem in celum laudibus fero: magna fides ista concerne, & paulo post, poetum illud vñparsum.

Non si miseri lingua centum sint, oraque centum,

Ferrea vox;

Omitta neborum per currere nomina possum. Quæ Fabiola in exta miserorum refrigeria commutauit, vi multi pauperum sani languentibus maluerunt. Namquam illi simili liberalitate erga clericos & monachos & virginis fuerit. Quod monachum non libu opibus sustentatum est? Quem radum & clinicum non Fabiola vñfum a reximur? In quaum & indigentiam non effudit præceps & sefusa Lazarini Angelis a misericordia eius Roma fuit. Peragabat erga infidles. & rotum Etruscum mire, Vñscorunque proximam, & recordans carnum & torum finis, in quibus monachorum confundente abru, vel proprio corpore, vel transuersa per viros fandis fideliens misericordia crevbat, &c. subiit de eiusdem Hierofolymani peregrinatione; fed ea suo loco a nobis mentio facta est. Atque post multa haec tardem in fine de funere: Quantum (inquit) haberet videntis Fabiola Roma mortalem, in mortua demonstrauit. Necdous spiritum exhalauerat, nemus debetam Christo reddiderat animam: & iam sana & volans praenostica lucis, rotis Vñscoribus populus ad exequias congregatus, sonabat psalmi, & aurata ecclæ templorum reboans in sublimis quiebat Allhelianicu inuenit choreu, ille senu, qui carmine leudes summis & salta ferant, &c. Aucte de Gñzta Fabiola hæcenus. Iam vero ad res Orientalis Ecclesiæ se oratio conferat.

Immanis barbarus, truculentusque tyrannus, omnium celestissimos proditionum, Gaias haud exatiatus adhuc sanguine totius ferme Minoris Asiae populum, & neque placatus Europi Consulisse nec, potens Gothorum exercitu, in angustum iterum redigens Arcadium Imperatorem, nonas illi arroganter, calidemque duas pacis conditio[n]es precib[us], petens nimirum Auteliani Consul[us] ac Saturnini viri Conularis, necnon Ioannis, qui erat Arcadio Angusto à secessis, capitib[us] dati: Audet & misera, nempe templum sibi iusti Ariane fecit milibus Constantinopolis aperte. Sed haec premissa præladi a potus erant ad futuram, quam totius Imperij yansiūdum affectabat. Ac plane res ex tentia accidit illuc, nisi diuinum prefigendum cum pertinetib[us] Imperatori ac ciuiis opportuno tempore certitus a filiis t[em]p[er]e. Sed quomodo haec le habuerint, per singula oratio distincte narrabit. Ac primum quod ad tempus spectat: cum sub Antelioi Auteliani hæc gesta esse, ipsa retum series indicet, et oris arguitur Marcellini Chronicum, qui id anno superiori factum est scribitur sub Europi Consulatu. Sed quid de his in primis fecerat Zosimus, eadiamus.

Gaias cum peruenisset Chalcedonem, postulat at, ut se Arcadius Princeps ipso consueverat: nec enim se cum alio quoque præter hunc allocutum dicerebat. Cum Princeps in hoc quoque frustra sensu, causam est in quadam ante Chalcedonem loco, vñ Euphemius religio[m] martyris edes extrita flatas, que proper cultum Christi præstitum honore efficiuntur. Placuit Gaiam & Tribaldum ex Asia Europam transebti, tisque ad mortem viro in Republica

eminentissimos dedi. Literant Aureliani, qui eum anni Consultatione gererat, & Saturninus Consularis, & prætor h[ab]itans, eis Præcepissa/sa arcana ei didicat, & quem plausu perh[ab]ebant eum filii, quem arcadum habebat, patrem s[ic], sed calumnia h[ab]et Zozimi manifesta: nam nondum ad huc ius tuus erat vincus Arcadij filias Theodosius. Hinc quoque postulatio (s[ic] d[icit] ipse Zozimus) Princeps licet tyrranno satif[ac]ebat. Cumque vitiosos Gaias accepit, vñque gladium admisit, easnam tamen, ut ceteris tantummodo fengere, sicut habuit eos duxat ex eo perniciere hac Zosimus.

Commentada ad modum fuit amplissimum virorum virtus, cum pro redimenda felice Imperio sele feciscimus Barbaro dedi magnanimi constantia passi sunt: nam eis haec Societas & rem gestam narrans: Cum postulari Gaias, vt Imperator Saturninianus & Aurelianum, duos Consulares viras, ordinis Senatoris facile principes, quos ipsius conatus retardatibus suos capiebat, ad eum mittentes: Imperator, eis animo inuitu, necessitatiam parentis temporis, concessit. Illi, utique pro Republica mortere oportet admodum cupientes, excise & ericto animo Imperiorum mandato ostendebant. Prende in planctis, in qua equis ad casum exercere solent, longe à Chalcedone Barba[r]o obviam faciunt, ad quemque cruciatum subeundum partiti. Verum isti ab illis nihil perp[et]rati sunt male: atque ille rem aspirant dignulans Chalcedonem contendunt: ibi Arcadius ei sit obviata. At cum Imp[er]ator & Barbaro simul in templo essent, in quo corpus Euphemius martyris constitutum & sepulchrum est, inseparandum multo dant, se re vera alterum, alteri non factures aliquando infidias. Sic quod (libuit Scz. inuenis e) Gaias arma depulit, & Constantino[n]opoli tractavit impetrata ab Imperatore tam equum cum padi, cum Prostilla. Accum hi hos nihil malis pallios affirmant, non solum Zozimus, sed & Ioannis Chylofostomi refellunt auctoritate, quorum sententia constat irrefragata illis fuisse exiliu p[ro]emam. Sed de his inferius.

XL.
AVRELIA
NVS ET SA
TURINIVS
DELVNT
SE PRO
REPVBL
BARBARO
d Secr. lib.
6.c.6.

e Sozom. 1.
8.e.4.

XL.
GAIAS
CONSTAN
TINGP.
VENIENS
POSTV
LAT EC
CLESIAM
ARIANIS
DARI.
Theod lib
5.e.32.

XLII.

XLIII.

Quibus auditis Imperator, vehementer latatur, & postridie eius dies virtusque acserit. Gaias quidem promissum exposuit. Magnus autem Ioannes i[ps]e fides illius rex aduersus: Non licet Imperator, qui p[re]teat colere infidiles, aliquid contra res sacras semper modis. Cui quidem dicens templum sibi dari oportere: respondet Ioannes, templum sicutum apertum esse, neminenque eum prohibere, quo minus in eo, si libeat, preces deo fringat. Tum Gaias: At ego (inquit) alterius sedca sum, & cum hominibus cuius sibi vnuam sanctam templum habere postula: atque istud quidem non immixto per nos, quippe qui multa bellicar certam, & pro Romanis consecerimus. At premia (inquit Ioannes) tibi propterea tribua labores rues longas perterritam doce, & honore Consulare dignatus. Quineiam tecum debes considerare, quae fuit u[er]um, & quae iam sis, que etiam u[er]aciter et tua inopsa, & in qua iam abundantia ritam degas, qui bus quoq[ue] vestimenta induere esse cum istum travecuris, & quibus iam operis. Completere rigitur animo, quam paci fuit labores, & quam ampla premia: ergo nol erga eos, qui tibi honorem hunc deulerint, ingratis esse.

Annal. Eccl. Tom. 5.

F

Got.

CONGRES-
SUS IOAN-
NIS CHER-
Y-SOSTOMI
CVM GAI-
NA.
S. CEF. Z.

b. 8. 4.

XLIV.

GAIAS
PARATIN
CENDIV
AVL. ET
SUBICE-
RE YRBLM

*Aer, et obturans Gainas, atque adeo obstruere cogit, hactenus de congrecessu Iohannis Chrysostromi cum Gaina Theodorus. Quibus videlicet oculis, manibusque contingit ille. A postoli **Arma militia nostra non carnalia sunt, sed potestis Deus ad destructionem munitionum.** Etenim qui iniquas atque indignas, imo & turpes coegerat Arcadium Imperatorem pacis conditions accipere, ut tamen velamento pacis tyrannorum violentias arriperet; idem ipse ab inertim vincitur faceret, cogiturque a copitis desistere, que in flagitatione Arianorum magnis spiritibus petere & gregellus erat; vixque adeo, ut in ea cunctate, ubi ipse praesidio militari sumnum reum sibi vendicabat, cogitur, ut hereticus a facili extorris, ecclite basilica. Vnde tibi, Chrysostrom, tanta fiducia, ut quena paucant Præfides atque Reges in nullo pene negotio, ut puerum, virga compescas? Illud utique modo dictum Apostolicum nobis occines: **Arma militia nostra non sunt carnalia, sed potentia Deo, quibus non iuxa tantum Ecclesiam feruntur illæs, sed ipsum Imperium, & leges publicae defense, custodientque substantiam a barbarorum ac tyrannorum insulibus.** Nam audi, quæ a Theodorotio omnia, Sozomenus addat b. *Exprobavit tunc Iohannes Gainam, & quid imperator patri (nempe Theodosio) tum feruatis sustinendo promiserit, se benevolentiam erga Romanos perpetuorat, erga ipsum dñe, erga ipsius filios, erga leges esse conservatorem; quas tam iam uritas facere conatur. Similique cum his dicere, legem ostenderet, quam Theodosius conservaret, cum fiducia omnes aceret, ne intra locum consentirent. Deinde conuersa ad Imperatorem orationem, eum hortabatur, ut latam aduersum catari barbare legem conservaret: simulque consulentes, fatum esse Imperio cedere, quam prodere domino Deo, & a religione desiceret. Atque inquit ad hunc modum visitare eum legum libetatem, nihil monari possum est in Ecclesiis suis creditu. haec ipse: quibus videlicet, lector, quam male confundant impij illi, qui regnandi studio, religionis omnem rationem polhabendam esse, scriptis atque implis proponere.**

Quæ autem haec fuerint confusa, idem Sozomenus ita narrat: Gaina igitur iam insingere instaurandam, & ciuitatem evectare cogitabat. Quo tempore & conata has iniunctas portenderat, qui super initiatum maximus apparuit, ad ipsam usque terram ferme pertinens, & quæ ante nunquam fusse dicebat. Tertiaria autem primum argenteiorum talernas inuaderet, quod se hinc pacunharum acerios conuaseratum esse speraret. Rumore sparsis, quod ista decreveret, & argenteis prædictis praesertim maxime abscondentibus, neque pecuniam in mensis (v. solerant) publice amplius proponentibus: noctu rurba barbariorum immixta, præcepserat succidere Palatium. Illi autem percutere, infelix, resuere sunt. Nam cum prope accedissent, videre fuimus multitudinem armatorum vasta corporibus formidabilium. Sofisticati ergo nouissimi esse exercitus, monsuerunt Gainam. Ille vero, sicut enim nubiles plures soliti in urbe degere dicti, fidem adhibebat non lebet. Ceterum cum & in sequenti quoque nocte miseriq[ue] idem annunciarent, quod priores illi: ipse progressus, occultus te[us] sunt ad miranda spiculae. Ratus igitur sua gratia conueniens ex aliis urbibus malitiae, ac nolla custodia utrumque ac per Palatium, interdum ver latitare, hos quidem Angelos custodes urbis fu[er]e, cum præter milites Pætorianos, nullis alios ciuitas continenter, condicis redditum explorarum fuit; quod Socrates quoque testatur. Inter haec (tibidem Sozomenus) Gainas simulat se de moni pescari, & quæ oraturus, Ecclesia occupat eam, quam in honorem Iohanni Baptista Imperator pater in Hebdomo constrinxerat, ad septimum videbatur urbe diffante lapidem. Ex barbaris autem alij iniquitate manefuerunt, alij rura cum Gaina egressi sunt. Clanculum vero armis & telorum phœnix etiamnisi vehiculis impedita fecerunt educere. At comprehendens, portavimus vigiles intersecerunt, quod hi armorum exportationem prohibere conarentur. Quæ ex eis cunctæ motu ac tumultu ripulit, hanc fecerunt scutis capenda esset. At decedentia ab urbe Gaina via confluimus fu[er]e. Zosimus tradit, neceps ut Romanos miseres, quibus ipse recentes Praefectus creatus erat, inde abducere, utque per diversa loca dispergeret, ne vibi inaudiret à barbaris præsidio efflent reliqui ibitantur. Gothis in iugibus, qui opprimerant tempore, data tessera, vibem inaudirent. Sed rem sic compositam interuerit diuinum au-

xilium. Nam vt idem ait Zosimus Gainas, anticato tempore data tessera, impensis tuis, quo minus barbari vibem in suam potestacem redigenter. Excitato enim tumultu a cultodibus mortuorum, ob Gainam invasioneum, cum qui intus erant Gothi, impetrari essent, à ciubus oculis sunt.

Sed inchoata semel rem gestam, à Sozomeno paulo diversa naratur, iam prolequamur, cum subdit post eodem portatum cultodum, & egredium Gainam: prefatis (inquit) malis remedii non confundit suum, Imperator in unum cultodum, Gainam declarat hostem, & rediles in multis barbaris interficiat. His itaque malis ad eum, plures evadunt: appellatam vero Gotthorum Ecclesiasticonducunt: hic eum velut in templo constato congregati erant: quibus iam efigie non dabatur, octofigi foribus. Porro Ecclesiasticonducunt à Zosimo & alteria id scribunt: In hunc modum ut per nos liberata, intercepit ab aliis barbaris, numero plus quam sex mille, Christianorum Ecclesiam sive proximum regnum, aucto bie saluti suauitate querentes. Nos imperator hoc ipse in la co interfici inebat, quem ei ad citrandam facinorum amissionem insufflam poscam non sat idem esse volebat. Hoc præceptum a Primo, nemo tamen cuius fertur manum audirebat, & ex auctoribus extrahere quod vererentur, ne barbari defensione pararent. Quapropter viam eti demulci setim, quæ multa sacra (i.e. enim vocant) impositum est, ut eo per diffusum ad illos homines eum pato, tignis illi sufficiat, barbari petreterent, idque conuicti fuisse, ad intercessionem omnes exterrarent. Hoc vobis salutem fuisse, barbari quidem interempti sunt: sed viam eti quæ, quod de Christianis, magnum in urbe media placitum esse commisum, haec & quæ de his Zosimis.

Post haec caudem Gainas maiori æstus ita, quod si hostem Reipublice declaratum, succiaque præditione fanaticam, quæ teruerat, atque ius in urbe oculos esse cognoverat, infello exercitu oppida pertulit Thracie, omnia cæsareo incendio miscens. Cum ad huiusmodi siuerendum populos cladem, legatum missum fuisset secundum loconem Chrysostromum, Theodosius affirmat, ac narrat his verbis d. id tempore, alia omnibus relat per eius relictum, item eis ad loconem missiōnem illam Chrysostomum: heudet ei, ut legat ad Gainam proficitur. Illa re, nulla habita ratione vel dilectione contra Gainam pote pro, vel similitudine indecora, prompto animo in Thraciam interficit. Quare Gainas, segno legit aduentum, & animo eius alacritate pro pietatis defensione considerata, longo intervale in latere procedit obiam: atque prehensis illis dectioris ornatis suis opibus, idoneaque farinae genere complecti cogit. Si quidam vero in festis suis effigie pudeat & offusse facere solet, hinc Theodosius. Sed quia hac legatione actum fuerit, silentio pretermisit, nec quæ quam alium habeat attigillem, nisi vnum Meaphatæm, qui ex aliquibus monumentis alijsque fusions Chrysostromi, pacem Gainam cum Asia contraxisse. Certe quidem ad liberando oppresos & malis exigitatos enim proficitur esse, & inter alii, vt Attelanum Cœsarem & Saturnium exilio solueret, eisdem Chrysostromi homilia siem facere video, cuius est huiusmodi titulus: Beati Iohanni Chrysostomi homilia, cum saturni & attelanii acti effigiis in exilium, & Gaina ergo ipsius effigie a statute.

Regressus namque Constantinopolim ipse Chrysostomus, negotio, cuius causa legatione fūcūtus erat, bene confecto, eam ad populum habuit concionem, cu[m] huc exercitum intexere, pro retum gestatum afferre daret, dignum existimamus, sic enim le habet: Multo tempore situs, & post longum tempore spatium ad charactem vestram ruerit, etiam. Quænamquid non accidit villa vel animi cordia, vel corporis desideria. Sed ab aliis tumultus compotens, fluctu scelerum, tempestatem corrigit, eni[que] qui iam demergi cuperant, ad portum in tranquillam porreca manu deducere student. Samem cum magis omnium pater: ex quo necesse est curam agere non tantum rerum qui flant, sed curam quoque, qui collapsantur: non illarum modo, quæ secunda nangani veniunt, sed & illorum, qui tempore statuunt: non eorum modo, qui in tuto sunt, sed illorum, qui periclitantur. Harum sanctorum gratia reliquias ad tempora spacio-

ob am

obambulans, exhibitans, obesitatis, supplicans, ut à Domino ea calamitas dissiparetur. Posteaquam autem in anima illa ac tristitia finis est impotens; denus me ad vos recipi, ad vos, qui in caseo et finis, qui multa cum tranquilitate navigat. Ad illas profectus eram, ut tempore sedarem ad vos recessum, ne qua tempora exortatur. Ad illos discesseram, ut eis a mano suis liberarem: ad vos regi, ne in famulis molestias incedat, &c. Post haec enim ad uetus in certum statum dimitur. (vt fecerat cum inuenientur in Eutropio) vehementer diffit oratione: quod recessus exemplum opporturnum argumentum suspeditat, dum quae principia in Republica et dignitates fuerant confecuti, idem in militem mundum mox statum prolapsi sufficiunt, ut arbitrio furentis barbari eorum vita pendet.

XLVIII.

Soc. 6.24.
CINNAS
ITERA-
TIVA ET
OCCIDI-
TUR.

Soc. 6.24.

XLIX.
GENTILES
FLVRES
AD FIDEM
CONVER-
SI.Cleric. 6.
monach. in
diff. Apol.L.
MONACHI
ORIGENI-

Constantinopolim, & apud sanctum Ioannem Chrysostomum exclamasse contra ipsum Theophilum Episcopum Alexandrinum, aduersus eum omnia commouentes: quorum occasione, magniori turbine Orientalis Ecclesia exagata est. Qualiter autem ea tempestas aqua procella fuit, breui compendio à sancto Hieronymo paucis illis perstringitur d' post enarratas preclaras res gelas in hac causa. à sancta Marcella, cuius opera factum fuit, ut Origene in Roma detegti, sententia fides Apostolica damnatur: De Occidente (inquit) partibus ad Orientem in tubo transgredit, misericordia plena magna naufragia. Tunc impletum est; Putat veniens filii hominis fidem innuenit super terram? Refrigera tua charitate molitorum, pauci, qui amabunt fidei veritatem, nostro latere nungebantur, querunt publice perebatu caput, contra quae ope omnes parabantur: ita ut Barnabas s' quoque diceretur in ilian simulationem, in apertum parcidam, quod non viribus, sed voluntate commisit. Hec Hieronymus: quemnam autem per Barnabam intellexerit, ex his, que dicuntur inferni, poteris fortasse conicere. Hecque summavimus, sed singula ordine temporum sunt inseriū dispensationis.

Magnam sane ac luctuosam narrationem aggreditur, quia non Gentilium aduersus Christianos, vel hereticorum aduersus Catholicos, iniquorumve aduersus probos ac iustos, sed sanctorum aduersus sanctos (quod pro monumento habebit estatque portento) conflictatio & dura persecutio electetur. Ac primum quod ad exquisitam temporis rationem spectat: Quos confitit ex litteris superioris recitat Theophilus ad Epiphanius, Aegypti monachos post concilium Alexandrinum anno superiori habitum, vulgatamque ex eo Synodicam, ex Aegypto primo, & Palæstina deinde fugatos, Constantinopolim nauigasse, illiciam hoc anno peruenire, sanctus Hieronymus epistola ad Pamphacium & Marcellam data hoc istud anno, cum prima Theophili Epistola scripsit, anno rursum sequente ad Synodica missa, aperte significat, vbi haec in epis. b: Quod opus est obsidere Proponidem, mutare loca, duces illustrare regiones, & clarissimum Pontificis Christi,iusque discipulos rabido ere dispergere? Si vera loquimini, pristinum error ardorem ardore fidis commutate, &c. hac sanctus Hieronymus in eos, qua acculacionum plaustra in Theophilum Constantinopolim inculerent, ut inferius dicemus, cum vero de prima Pashali evitandis Theophilus meminit hoc anno (v) demonatum ei id est, de Synodo ca ante vulgari ait: Si quid autem hic minus aduersus Originem est, in praeteriti anno epistola continetur, plane significans ex Synodo sciri posse, de qua mentio facta est.

At non prætermittimus d' cere, hæc omnia adeo d' ita, quæ Constantinopolis hoc anno contigit, ad profectum Euangelij prouenisse. Etenim viso in aere tam ingentiaque prodigiis comete, imminentie super cerum, cœm ciuium barbarico gladio, confluebant ad baptismum Gentiles, & alij conseruunt sunt, sive ipsorum salutis hæc tenus oblitus. Meminit quidem horum Iohannes Chrysostomus in homilia in Acta Apostolorum, quam sequenti anno habuisse, suo loco dictum sumus: ait enim c: Nonne omnes anno concutit Deus ciuitatem totam? Quid ergo? Nonne omnes ad illuminationem curvantur. Nonne fortiores & molles & feminati, dimidiati profissionibus & locis, in quibus conservabantur, conseruent & sati religiosi? & inferius: Quid aportet referre? Superiori anno (dixi vobis) quantarès accidit, & nullus attendit, sed inter omnes paulatim deflexerunt, & collapsi sunt. Aufemper cœm clamavit, quod Dominum habeat, &c. redargunt enim pluribus eos, qui post clausum periculum ad eadem hinc reuerti peccata.

Contigit hoc ipso quoque anno, monachos Origenistas pulios a Theophilu, ex Nitri monasteris, nec

non de Palæstina, que abiecent, electos, perueniente

ST. PETR
VENIVNT
CONSTAN
TINOPO-
LIM.

d. Hieron.
epis. 16.

c. LUC. 18.

i Galat. 2.

LI.
TURPI
CONTEN-
TIO IN EC
CLESIA.

2 Apud Hieron. epis. 67.

b Hieron.
epis. 72.

LII.

i Apud Hieron. epis. 67.
k Socrat. lib.
6.27.
ORIGENI-
STÆ QVÆ
IN THIO-
PHILVM.

1 Soc. 6. lib.
8 c. 11.

LIII.
HÆRESIS
ANTHRO-
POMOR-
PHITA.
RVM AB
CUGENI-
STIS IM-
PINGITVR
CATHO-
LICIS.

Interea tempore, hanc malo ante, exorta quæstio per Aegyptum monachatur, oportet ne Deum & quæstio de Deo, hoc est, humana forma preditum, credere? Huius autem sententia plurimarent ex monachis illis commorantibus, qui pro simplicitate sententie examinare scripturam sacram accipiebant. & in ea Deo cœlos, & faciem, & menu, & quæcumque alia humanae audire conuerant. Illi vero, quæ recordatum in verbo sensum considerabant, diversas sentientiam; enique quæ talia dicentes, aduersus Deum similes blasphemos asserabant. Ac Theophilus etiam in Ecclesiæ hanc sententiam amplificandam esse docebat, & in Epistola, quæ ex consuetudine de festo Paschalib[us] scripta, & incorporeum cogitari oportere Deum admisit. & humana forma extoram. Quidquid vobis Aegyptiorum monachis innotescit, Alexandria s[ecundu]m s[ecundu]m conferat; & in unum congregati seditionem mouent, & Theophilus eum impium de medio tollere cogitant. Caeterum usq[ue] fugio etiam non tumultu misere apparet: Perinde inquit Iesu ap[osto]lo, ut faciem Dei. Hos dico, homines abunde compescit, adeo ut etiam iram ponenter. Itaque (inquit) si faciuntur senti, etiam libros Originis damnato, cum illi suos lectores in istam sententiam inducent. Atque nabo (inquit ille) amplexum illa sententia fletis, ac faciam, ut videtur rob[us]. Nam & ipse non minuit, quam nos illi succeso, qui Origenis opinionem scilicet auferemus, ille quidem fraternaliter iste ut mitigatas dimittit, ac seditionem solvit, h[oc] ipse.

LIV.
DE AN-
THROPO-
MORPHI-
TARVM
CALVM-
NIA.

a Hieron.
epiph. 61.

Hieron.
epiph. 65.

Sed antequam vltorem scripta à Sozomeno prosequamur, hic sistendum ut sitrum à Sozomeno atque Sozotem commentum, & ab aliis eorum fidem secutis acceptum manifesti mendaui concinamus. Seito igitur illud in prima peculiare fide omnibus Originis, impligere cum dis Catholicis hæc etiam Anthropomorphitarum. Id quidem satis intelligens, ut in memoriam reuoces, quæ a sancto Hieronymo aduersus Ioannem Hierosolymitanum factum tunc Originis in Epistola ad Pamachium scripta sunt. & quæ idem fuit Hieronymus ad eundem scribit aduersus Originis erotos: meminisseque sanctum Ephaphianum, quod Originis infectorum, à Ioanne Hierosolymitano eiudem Anthropomorphitarum heresi in crimen adducunt, cum contra eum publice pro concione inuenitus est, ut ipse sanctus Hieronymus in eum scribens tradidit his verbis b. Recordare, quæs[um]o, illius dei, quando ad horam septuam inuitatus populus, ipso sola quasi polleat auditorum Epiphanium esset, detinbas autem r[ati]o cum concionatus sis, nempe contra Anthropomorphitarum, qui simplicitate rusticæ Deum habere membra, que in domo libri scripta sunt, arbitrantur: sicut et iniqui noluerint, oculos & manus & totum corporum trunco in unum dirigebant, valens illam sufficiens facere fletimur heresis, hac ibi, superius suo loco alla occasione tam dicta, illi vero necessario repetita, vt lucilius agas, quæ peculiaria erant Originis, acque mirari definis, si Theophilus illi eius hæresi alternebat defensorem, Aegypti vero monachos audtores, qui in tantum virum, quem etiam pre egregia sanctitate, ac de doctrina (vt viduimus) yeneranter hæretici Asia, tanta obliuice non lant vetri.

Sed quod Iohannes tunc in Ephiphanum, Roffinus nunc in Hieronymum officiens, ait c. Cum in quodam supradicti operi loco, quem interpretatus sumus, quæstio haberetur aduersus eos, qui Deum corporeum dicunt, & in humanis eum membris habitu deprehendunt; quod affecte præcipue Valentiniianorum & Anthropomorphitarum heresi sole; cui isti accusatores nostrini nimis (vt video) dexter dederunt, &c. procudib[us] S. Hieronymum aduersus quem scriptis, ista dicens, illi hæresi infauit: à qua blasphemia quam proculabhoruerit, omnes sciantur.

Sed unde (inquit) hæc Originis, vt eiusmodi notam hæresi inveniunt. Ca[h]olici omnibus recte sentientibus? Ex eo quique, quod sam ipsi Originis sectantes errotes, co dementi peruenient, vt nec corporibus nostris possit retinere & ionem membrorum tribuerent, sed transformanda illa in hincos aereos globos, ex Platoni sententia ab Origene accepta afficerent: si nolti diuine Scriptura ut etiatis, instar Christi resurgentis, in resurrectione singulis corporibus membra singula fore dicentes, illi mox astuta ergosteratione dicebant, esse et intelligenda, sicut ex ea eiusdem diuine Scripturæ loca, & quidem immu-

neta, quibus Deo per allusionem membra tribuerant. Qui vero diuersa teniente, eisdem cœfractis minores homines ac rudes ridebant, ac dicentes illis infelabuntur, cum eos (vñ loco dicitum est) Piloforas, à pilis, quasi ipsi non membra tantum, sed & pilos tribuerent corporibus refulciatis, appellabant. At hoc ipse pluribus finibus Hieronymus in Epistolis ad Pamachium sculptis tam aduersus Iohannem Hierosolymitanum, tam etiam aduersus Originis erotos confutat. Ceterum eiusmodi haereticum Anthropomorphitarum fuisse hoc tempore apud nonnullos Aegypti monachos, si creditimus Cassiano Otii genitariatu olim affini (nam & Pelagianis fauor) latissimamente apparerint alios enim Serapionem abbatem eius suis sententie, idem affirmat: cum aliquipplum Theophilum Epifolitis suis infestatum esse Anthropomorphitas monachos, tradat, sicut & Gennadius f. & ipse Pelagianum affinis. Ceterum in ipsius Theophilii Paschalibus, que extant, Epifolitis his temporibus datis, nulla mentione penitus habetur de Anthropomorphitis hereticis, aduersus quos longe d[icit] spatione distillit, citat nuper audaces traduntneque fauor Hieronymus, qui de eisdem sepe minimi, quicquid aduersus eos ipsum posuisse in illis memorat. Sed etiam Sozomeni narrationem prolegimus, qui sic dicit:

Forsitan tunc temporis sublate omnino suisset ista quæstio, nisi consiperant tam ob iniuriam primatum sicut agit ipse Theophilus, insidiatus Ammonio, & Diophoro, & Euclido, & Euthymio, qui cognominantur Longi: quos quidem, cum fratribus essent, celebres easque inter eos, qui apud Sciria philosophabantur, excedentibus cognovimus. Atque hi quidem inter omnes Aegypti monachos illi carissimi erant, quæ & congerentes plerumque filii & familiares adiungebant, ac Diophorus etiam Hieropolites Episcopum constituit. In eadem autem berum venit ex micio ad aduersus fidolorum sucepta, quem, defensu Nestorio Episcopi Constantinopolis, in Episcopatum suscepit Bladacetus. Sunt enim quod certi modicu[m] quampli ex Manicib[us] sedis ad Ecclesiam Cabaticam suissuscesserat: Theophilus autem, quæsi hanc inconsiderite mysterio communicare posset effici, antequam priorem (ellen abnegatio) presbyterum accipiat. At Petrus (hoc i[n]venimus) & ex Ecclesiæ prescripto, & ex mandato Theophilus se uuln[er]ata in communione admisit: affectaberat, euangelio rei testem aiebat esse fidolorum. Atque si quidem vii tunc tempore Romanorum missus erat, ita denuo reuenerit, Petrum vera discipulæ eius illi. Theophilus igitur indignatus, quæsi calumnio circumclusus esset, utrumque Ecclesiæ expedit. Atque h[oc] quidem nonnulli feruntur.

Ceterum ego ex viro fide digno, qui cum h[oc]em]inach[er]u[n]t, duplum cognoscere acceperit Tempore iniurie aduersus fidolorum suæ sapientie: alteram communem sicut presbytero Petro, quod bi[us] d[icit] oratione sua hæredem fuisse fidelium, sefari dereliquerint: priuatum alios, quod Theophilus tanquam in Ecclesiæ stritularum capere volenti inimicando non conceperit pecunias eas, quæ sibi, ut pauperum differentiatione affecterentur: sed proficiens esse dixerit, agororum corpora, quæ viris templo D[omi]ni cogitare possunt, & ob que sapientia queruntur, convenienter ut reficiendo recreare, quam paries adiungat. Probe intelligi, puto, lector, ex Originallatum officia illi de promptam histiorum, quæ causæ huiuscmodi indignationis: Theophilus in dictis monachis obtestebat: cum auxiliante sancti Hieronymi & aliorum liquet, hos Rudenes etiobus Originis, iuste, pieque indignationem Theophilii meruisse. Quomodo autem fidorus iste fecit Originilarum antehumanos, quæ de eo superius dicta sunt, confite. Sed subdit Sozomenus:

V[er]um siue ob banc, siue ob aliena causam à Theophilu[m] excommunicatus fidorus. Secim venit ad monachos illi commoneantur, velut ad fidales. Assumptu iugis quibusdam secum, Ammoniu[m] ad Theophilum profectus, erat, vt fidolorum in communione reciperet. Atque illa tum quidem, se id faturum, piamente pellicula se dicitur. Sed elapsu aliquo tempore, cum m[od]is plus sucederet, ac manifestum iam esset, quod Theophilus ipso falceret, manu quidam cum apparatu reuersi, postularunt, vt premisa preficeret. Ille illi ex monachis ynum publice cunctis tradidit, ut illi

qui metum inservieret. Sed ea p[ro]fessio[n]e iustificatur. Siquidem Ammonius, auctio[n]e f[ab]r[ic]e, quia iustitia p[ro]fessio[n]e ad suppeditanda captiuu[m] necessaria advenit videbantur, facie in fronte suis: ingredi au[tem] r[ati]o[n]em exire notaverunt. Quae se in tellella, Theophilus indicat, se[nti]t[ur] homines ad se vocare. Verum illi primum, ut ipse eos edula[r]a sequeret, postulauit: Neque enim eorum esse eos, qui contumelias p[ro]p[ri]e a[ct]i[on]e fecerint; (la[ter]n)u[m] est custodia emitti. Sed obcedentes tandem ad illos venerantur: quos ille tam deprecatis, quasi non viteri offendit, dimisit[ur]; si um[quam] interfratres ac s[ecundu]m s[ecundu]m, r[ati]o[n]e mediebat, quas illas posset ledere. Cumque sollicitus esset quidam bi[us] facere posset mali, qui posse suos nullos habuerent, qui omnia prae sapientiam contemnerent, decrevit eorum tranquillitatem perturbare.

Ita que cuncti ex iis, qui pra[et]erentes cum ipso doceuerunt, eos h[ab]uimus esse sciret, qui Deum humana forma praeditum esse docent, quoniam Origenes erant sectatores ipsius quamquam alii (notiores), cum vulgo monachorum confituerint. Ex hunc igit[ur] mira quedam contentio inter monachos maluit: neque enim disputacionibus ad formam compotis se[nti]t[ur] matrum sententiam inducere digna sunt sed ad conuicione[m] cuncte converterunt: atque ille[us], qui Denim in corporeum esse fluctuant, Origenis ap[osto]lavit; sed vero anthropomorphitas, eos, qui contrarium sentiunt, bicepsit. Sed vides quam faciliter alteratur p[re]textus pro Origenis istarum excusatione, cum mendaci et ea minus digna alteratur causa, quia Origenes sicut nominari, cum aliqui qui ea in re illa dem sentirent eadem cum Ecclesia Catholica: cum ramenatae omnino multiplices Origenis errores, idemque turpissimi, quorum causa ille vere Origenites fuerint nancupati. Vides inquit, historiam ab ipso Origenitis confidam, dum commentarii sunt remorosissimas causas indagationis Theophilus, qui non vocatos illos Alexandriam ad pacem, sed quod sitos in eterno fugatos ab eo fuisset, nec ab Aegypto rancum, sed a Palestina, ep[iscopatu]m Iordanis historia omnium h[ab]et illam superius recitata declarat. Sed subdit idem auctor:

Ammonius autem ac Diophorus, intellectus infiduli, Hierosolymam secesserunt, & inde Scythopolim venerunt, quodam cam habitationem p[ro]p[ri]e accommodatam esse ducunt ad frequentiam palmarum, quarum foliis vrebantur ad consuetu[m] monachorum opera. Seclusi autem ipsi viri plus minus ologont. Inter et tempora Theophilus quodam Constantinopolim emisit, tum vi u[er]o ante in tempore calamitas quodam serenter aduersu[er]unt, tum vi obfuscent, si qua in re illi Imperator u[er]o open implorent. Ex recognitione, Ammonius Constantinopo[m] in traecit, & cum eo Iordanus, qui communis studio id agebat, ut coram Imperatore iudice & Ioanne Episcopo degenerant infideli, que ipsi erant intentata. Arbitrabantur enim, illam legitime libertati in loquendo studiosum, nisi open legitime posse ferre. H[oc] dicta a Sozomeno pluribus videtur conferta esse mendacis: ante enim monachos hos expulsi a Palestina, Constantinopolim profectos esse, sed nec cum eis Iordanus fuisse. Interrete b[ea]t[us] ipius Theophilus ad Epiphanius datae declarantur quibus & significatur, ab Epiphano ipso, non autem a Theophilu[m] Constantinopolim tunc nullum esse legatum, qui hos iam esse in Synodo condemnatus, Ecclesiam illam reddere ceriorem. Ipse autem Theophilus in alias regiones misit legatos ex monachis Nitriae cum litteris, quibus alias Ecclesiæ de iudeis cauendis componefacaret, ut uero loco imperius dictum est. Sed a quo Sozomenus eiusmodi est mutuari historiam? Inuenies plane eadem ferme & alia à Palladio, & ipso iam diuidens Origenista, esse conscripta: quantum autem ipse eiusdem fecerit hominibus facerit, consule ipsius Lausiana, ubi totus ver[us] aur in laude Iosiodori ac con[u]lsum monachorum: sed de ipso reuoca in memoriam dicta superius tomo quarto. Videlicet ipsum obuolueret diuersis p[er]textis veritate, aliisque adducere canfas, e[st] hi a Theophilu[m] ex Aegypto & Palestina expulsi traecit in Constantinopolim: cum ramen non recitata tantum la[ter]nitate de re Epistole vitro citroque daret ad uetus; sed & Posthumianu[m] testificatione, quem tunc contigil ad eis Alexandria, atque cuncta spectare oculis, nonnulli occasione librorum Origenis hos omnes fugatos esse, certum appareat.

Quod[em] g[ra]m[mat]ici suscepisti auctoriis tota historia de ex-

Annal. Eccl. Tom. 5.

pulis ab Aegypto monachis Originis esse accepta no[n] faciatur, quodque inferius ex utraque parte statu[er]e videas facilius v[er]o nos, neesse est, ut magna careat attendat oratio, ne priuato quadam affectu incendit, declinet in dexteram, vel sinistram: quod ha[bit]enus a nobis factum esse, potest, & hoc intelligi: sed praestandum id ipsum maiori studio in futurum, solliciusque curandum, ne vel in minimo uero la[ter]na lactu[m] sentiat, instituti ratio non suadet tantum, sed imperat. Res quidem ha[bit]enus gesta est inter Catholicos & Origenistas: nunc vero cum pro ip[s]is, licet non cum ip[s]is, statu[er]e videas sanctissimum arque dominum vitum Iohannem Chrysostomum Constantiopolitani Episcopum, mutata iam rerum facie, oratio ip[s]a in aliud argumentum se transferat, opus est. De quo quidem illud in primis admonendum putamus esse lectoriem: cum ipse contingat sapientissimos quoque scilicet, eisdem tam[en] sapientia & iustitia probitate non excludere, cum uitium ad ea, que agunt, recte sint: que menis feruntur intulit. Quis enim adeo ingenio perspicax, industria solets, atque rerum usus experimento probatus, ut falsis subterpiobus, illorum maximis, qui omnem extremitatem sanctitatis speciem praesertim, non decepti interduci contingat? cum & ipsos etiam Prophetas ad futura noscenda Spiculae Dei imbutos, quod non semper eodem nomine afflari debet, acciderit & sepe aliquaque rascis presencia, eosque præterisse ob oculos polita. Quam obreto Evangelica illa norma sum: actiones hominum metu[m]t: Si v[er]a uita simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit, & sicut lucerna fulgora uolum habitur. Ut dum videis aliquem reuera mente, puroque animo aliquid operari, eis quid perperam inde obtutri contingit, ad fumum reuocans principium opus, inuenias, unde anchora excusus. Cum igit[ur] de laetissimum virorum Epiphani, Hieronymi (vt de Theophilu[m] dicere prætermittamus) arque Ioannis Chrysostomi optima mente dubitate, religio sit: quacunque heis acta sunt, in meliore partem accipias necesse est. At iam de rebus Constantiopolitani gestis narrationem inchoemus, & quia a ductu eo argumento sunt scripta, in medium adducamus.

Porto eiusmodi histora ab Originis primum descrita, eorundem styllo (vt vidimus) lancinata portus quam exarata cognoscitur: vt de illis illud Ezechielis dicitur polli: Delinquent parietem absque temperatura, dum causam obortam occasionem Originis errorum, in criminationes Theophilu[m] converterunt: cum nulla sermè apud eos sit mentio de dannatis in Concilio Alexandrino isdem h[ab]entibus Originis, neque de iudicio Episcoporum in eandem sententiam conspirantium, duce sancto Epiphani in Cypru insula; aut (quod diffimulandum non erat) de sententiis Anatolij Romani Pontificis, cuiusdem que litteris datis ad diuersarum prouinciarum Episcopos, vel Synodis eadē cantu d[omi]ni u[er]is in locis in Occidente habitis, vt a Venerie Ep[iscopatu]o Mediolanensi, a Chrematio Ep[iscopatu]o Aquileiensis, & alii. Sed rebus tam[en] silentio lepultus, de obiectis ab excommunicatis illis in Theophilu[m] criminibus, hi quos diximus, historiam texere, atque in primis Palladius, cum h[ab]ecat e[st]: Ingenui illi necessitate, loca in dies militare compulsi, tandem regiam ad urbem peruenient, in qua erat diuina manu ad curam indigentium Ioannes ordinatus Episcopus: proximamenteque ad eius genua orabant, ut open ferret ambo[n]as calumnias papu[m], atque uassatis horum studio, qui hoc potius quam bene & cre confusione, h[ab]ecipit ad eo namque hoc uolum monachorum, ad commiserationem inducendam, cum verbis ipse quoque corporis habitus accommodatus, ut quantulumbet Ioannes se re hos ad Epiphanius Synodicos Theophilu[m] litteris predaminatos, audiens tamen eos minime denegavit. Vnde idem subdit Palladius:

Stetit Ioannes, & vidit quinq[ue] agmina electorw[is] hominum caniculam venerandam, sacru[m] fidoribus infestam: con[tra]punctusque iuxta Ioseph, pro fraternitate studio in lacrymas soluit, percutiatur ab ei, quisnam aper de filia, cui sanguinis sera huic faciunt, dystra & latissima vice inuidit. Ad hanc h[ab]it[us] Sede (inquit) Patet, no[n]que vicinumque vulnera u[er]e Theophilu[m] Papa regans, utrare

FACTA
HOMINUM
QUALI-
TER ME-
TIENDA.

c. Lue. 12.

LXIII.
HISTORIA
DE ORI-
GENISTIS
AD ORI-
GENISTIS
DESCR-
PTA.
d Ezecl. 13.

e Pallad. in
dialog. de
vit. Chrys-
ostomi.

LXIV.
MONACHI
APVD IO-
ANNEM
AVGNT AD
VERSVS
THEOPHI-
LVM

F 3 fluds

finde, si tamen noluerit nostrorum tumoribus vulnerum obducere cicatrices. Nam si ipse quoque nos despicit, aut reverentia, aut meta Theophilis, aucta Episcopos reliquos, nihil tam superest nobis, nisi ut profecti ad imperatores, ipsius opera peritura ad universam Ecclesiam pollicemur, ita que si opemus illi clementiam et cito cura est, persuadet illi, ut nobis permitat in Egypto reverari. Nihil enim peccamus, neque in Dei lege, neque in illius operam. Vides haec eorum non solum Catholicorum, sed Christianorum quoque virtutum ad decipendum compotiram formam, mentita latuit, sibi si pertinendere? At quid tunc Ioannes Chrysostomus ad hanc verba? Subdit Palladius:

Hic Ioannes audire, ratu facile Theophilus aduersus illos in auctoritate transferri posse, liberare hos negotiorum sumit: admodumque viros, ut aduenienti sui causam silentio regrent, donec i ppe ad Theophilum scriberet: & mansione illa in Ecclesia, que Aegypti saepe dicuntur, ad regnum tribuum. Ipsius quidem negari a vicini non suppedebat, sed eis religiosa mulieris ministrantibus, ipsius quoque ex opere manuum necessitates suas ex parte supplentibus. Haec cum de multis multibas dicit Pal'adius, Inferius, a secundum dialogo ipse habet eodem monachos fuisse suscepitos ab Olympiade vidua, olim Nebridij sponsa, nunc vero diaconissam Ecclesiarum Constantinopolitanae, de quibus plura super his: calus rei causa tradit Theophilum eam malodictis incessisse. Sed quoniam frigide eandem ipse excusat, quam ea de causa reprehendunt exultimur: uter Theodosius; accepsit quae tum ab ipso Palladio per dialogum in medium affluerunt. Nam PALLADIUS: Confessus (Inquit) Theophilum tractanda nimis obsecravit, illi abesse. Quinque illi fuerint, sive haereticus, sive Catholicus, non tamen eos Olympias recipere debuit. THEODORVS. Bene illa, an male scire videtur? THEODORVS. Male. ut dixi. PALLADIUS. Unquam benevolentia culpat? THEODORVS. Etsi, cum scilicet in malis & non merentem emittit. PALLADIUS. Quinam igitur erant illi quinque milles, quae ex quinque beritaeas panibus Salvatoribus pati, boni, an mali? THEODORVS. Bonis facilius: quippe qui a Salvatore pati non merentur. PALLADIUS. Cur ergo beritaeas pati possunt, si bona scirent? THEODORVS. Ferte quia tristis non aderant famae dominante: vides tem inepitamed ilud bene pati poft, cum Palladius subdit Olympiadem eos suscepisse, existimat bonos, vbi a C. Rite tu quidem senti, hoc itaque modo monachis etiam boni & mali erant: ac fidelissima mulier suscepit eos ut bonos, & infernos. Quid ergo mali feci Olympias imitata Dominum suum, qui placet super bonas & malas, & super iugos & iniustias Solem, suam oritur facit?

O fermentis prepotenti nimis, omnem proflus Ecclesiasticam d' soluentem exconomiam! Nam si excommunicati ab Ecclesia, a primis quibuscumque, exemplo Domini Qui Solem suum orti facit super bonos & malos, recipiuntur: iam t' soluitur omnis vigor Ecclesiastice disciplinae, omnique mox canonica censura languescens extinguitur. Quod si Olympias excusanda fulcitur: quantum illud fuerat pro eius defensione dicendum: dominum eius patuisse Constantinopoli omnibus Monachis, Clericis, & Episcopis: adeo ut etiam qui lohannii ipsius insensu erant Episcopi ab ea holopito excepti fuit, nempe (viro feci) Palladius docet) Seuerans, Antiochus, & Acutus, qui prae ceteris operari sunt: ut Ioannes in exilium deportaretur, nos, inquam, Olympias excepti hospitio. Chrittiloco: ut appareat non humane gracie caula, sed Christianum amorem, ipsam eiusmodi ministerium opulentam feminam peregrinis omnibus exhibere solitam. Et quod ad illiusmodi Aegypti monachos spectat: cur non ipsi suscipiunt, quos scilicet ab aliis ciuitatis Episcopon non esse electos? handem eis fiscalitatis erat, sciens an excommunicati a Theophilo illi sufficiunt, & iuste, an iniuste esse expalbi. Quos enim fecerit a tanto Episcopo, quantum Ioannes erat, peregrina communione sufficeret, cur non eos ut peregrinos excepte in domum debuit?

Peregrina quidem tantum communione eos a Ioanne Chrysostomo dignatos esse, qua sacramentum precum coniunctio impetratur, non autem vobis sacramentorum, Sozomenus etradit his verbis: ille vero (nempe Chrysostomus)

ipsos viros, postquam venissent, contra exceptis, & in honore habuit. & in Ecclesia preces fundere non prohibuit: ad mysteriorum vero & communionem admittendos non censuit, quod id antea causa cognitam fuerit, non fai esset huius. Vigebat namque illa versus in Ecclesia coniunctio, de qua superius adhuc est, ut peregrini aduenientes, seque Christianos esse profites, ad communem tantum Ecclesie preces admitterentur; tunc vero & sacramenta illis imperitentur, cum se esse Catholicos, fide certa docissent. Porro praesul his ipsi monachis Iohannes Chrysostomus, ut communicatione illa peregrina digno efficeret, plena nequam, quod Formatas litteras ab Episcopo, unde discelerant, minime atque attulit. Ceterum nec peregrina quidem hi communiione dignandi suffuerunt, si litterae scripte in Concilio Alexandrinio de corundam damnatione Constantinopolim personarent: quis illuc perfenderet & ad alias Orientis Ecclesias, sicut Theophilus per sanctum Epiphanius, datus ad eum litteris septuaginta circiter, curauerat. At quomodo persuasio ministrorum Theophilus, Iohannes absinuit cum illis communicare, Palladius d' narrat his verbis:

Contigit etiam per idem tempore, quo dicti monachi Constantinopolim ad Iohannem venerantur, Theophilus clericis in eavere esse, magistratum, qui ad Aegypti pronuntiam mutaverant, benevolentiam Theophilum comparantes, in eum permisimus, quidam veritas essent, haec cum dicit ipse Palladius, vide quam claram ostendit id affirmare: nam miseros a se Constantinopolim faneclismus ad hoc viros, qui Originatulum monachorum coniunctum anteuerterent, ipse Theophilus litteras ad Epiphanius scripsi de lata his verbis: Et tu (inquit) re celitus nostra Constantinopelem scripta permissum, mitti iudicium virum & aliquem de clericis, sicut & nos de ipso. Natura monasteriorum patres monachorum cum aliis sanctis & continentissimi viri miseros, qui posse cantus in presenti desiderio, que resista, hinc Theophilus. Sed pergit item calamitudo Palladii: Huiusque Iohannes evocatus, interrogatus, an presentes monachos nescirent. Illyrius testimonium perde bire viri dicens, si & viros nosse, & magnitudinem illorum in iuriis perpessi esse. Si plaud (Inquit) domine, plausu communis nondum illi consuetum trade, ne Papam, Theophilum feliciter contrahat, ceterum in aliis omnibus in eis officia humanitatis exercet: id enim tu Episcopo conuenit. Ita illus Iohannes ad communem minime animat, hoc est, Palladius: que si vera sunt, dicendum est legatos huiusmodi a Theophilus, oad hoc miseros, ut excommunicati Originates vindique pellerentur, praesulatoris exitus mandari.

Quid vero post hac erigit ipse Chrysostomus, idem tradit sic dicens: Scriptis autem Theophilus supplicans, & hanc fratrem ac fratris postulans gratiam, ut viros illis pacificis ad seruarentur. Ad haec Theophilus gratiam quidem Iohanni denegatis, misericordiam huiusmodi certam annua exercitato, de quibus superius diximus, libellus ut portirerent, aduenientes, quos more solito per dilaceraverat, apertum quidem & expressum mendaciorum contento, variis calumnis operum & obumbratio, & cum non posset illorum vita derogare, facit vi infra Palladii quaque magi digito naturae. Nonne vero vobis aduentus semibaldi proficisci, ut verum & in maiori partem in illam declinasse: plausu in digestione confitimus adducimus secum, omnesque anathematizantes herefim, libellus anni tradidit, in quibus viriam tyrannidem notant, quidam capitulo adellu, & que referrere coram inferni miserabilis pigris & pale, ne ab ipsius fidei eos levitatione arcam, mihi certe ea recitanti perficiuntur.

Rursum & per se ipsum & per Episcopos alios Iohannes horatur viros, ut ab huiusmodi accusatione desipient, Theophilus iterum ista scriberet: In tantum mororū impulsi sunt viri ipsi, ut te datus etiam libellus accutum. Nam quid tibi viserit, refribet enim ne audirent, ut hac intentione dicerent. Adhuc Theophilus maiore inflammatu ira, monachorum fratrem Dositium Episcopum, qui in Ecclesiastice rebus conseruatur, ab ipsa Ecclesia propositum, hanc ipse. Sed id quidem factum, antequam dicerentur Alexandria, quae dicta sunt superius docent. Quid autem ad haec responderint Theophilus, idem Palladius recitans eius Epistolam, palam facit, ipsa autem ita habet:

LXXI.

*Arborum te non ignorare, quid praepliant Nicani Concilii canones, fiantes et Episcopum non indicare causam extra terminos suos. Si autem ignoras, disce, & libelle contra me iuxipere define. Nam et iudicatus me opus sit: ab Egypti mago, quam abs te id fieri potest, qui festugant aquinque diem et nocte a nobis separari et hactenus. Theophilus ad Iohannem Epistola. Quia autem post haec secura sunt, habita temporis ratione in lequentes tricuum annos. Videas ergo tu ex his, que hactenus gesta commemoramus, iustam causam Theophilum fons eius, cuius expellendis Origenitis totus ferme Orientis & Occidentis consentient. Ceterum quod negant monachos illi se habet eos esse, obvianturque non fidei causa, sed priuata inimicitia gratia Theophilum in ipsis esse commotum. Sicut Iohannes Chrysostomus causa se habere tatus, operae premium facturum existimat, si inter eos ita dissidentes lequelat accederet, ipsosque monachos reddiret Theophilum obsequentes, eliusque gratiam a eo ab alienatum eidem conciliaret: probe sciens in cotuis Ecclesie ut vertere detrimeturum, si qui magni nominis erant monachi ab omnibus exclusi per Orbem vagarentur extortos: unde & fieret, ut si lidem reuerterentur hacten, graniori fidei recte iactura, vndeque ad sciam mentis facilitate adiacecerent sibi fratres: Sed autem (quid profitebarunt) ipsi essent atque moribus integri, inde accideret, ut que ipsi in Theophilum crimina iactare solerent, magno Fidelium scandalu diffamarentur in omnes, eademque alpengerunt infantia labi vniuersi Orientis, & Occidentis Episcopi, qui Theophilii aduersores eos laudentem confirmassent. Quin nam igitur eiu[m] modo de ideo factum inter dissidentes concilians pacis officium in Chrysostomum reprehendere valeat, cum restituzione diuinu illud constet oracu[i] b[ea]ti: *Quoniam speciosi pedes euangeliorum pacem & annuntiationem bona?* Sed plane praeattentione accedit, iuxta varicidium Iohanni fatigat. Et angelus pacis amare flebit, ut magnus sit pacis conciliator Ecclesiasticum bellum in se converteret. Quoniam autem modo id acciderit, non loc o dicimus.*

LXXII.

CASSIA A.
HIANO-
RVM EPI-
SCOPO-
RVM.
Pallad. in
ibid.

Pallad. ibi.
LXXIII.
SYNOVS
CONSTAN-
TINOP-
LITANA-
XIII. EPI-
COP.

Pergimus autem tel quia recensere, quia hoc anno ab eodem Iohanne Chrysostomo gesta sunt in causa Asiae nostrorum Episcoporum. Arque primum quod ad tempus pertinet: hoc quidem anno sexab eo damnitatis esse in Asia Episcopos, ex his, que de eis Palladius dicit, intelligere possumus. Dum enim sit, depositos a Iohanne Asia Episcopos, mox que post ipsum Iohannis exilium in prisibus esse testuentes Ecclesias, a quibus ante quadriennium ob ipsorum crimina cieci sunt: cumque Iohannis exilium propter eum, quando hi recupererent Ecclesias, condicisse constet (vi suo loco patebit) anno Domini quadrageentesimo quarto: depositorum eorum in hunc ipsum annum quod decimotertium conicogerit cogimur. Sed et quod idem Palladius dicat, ad bienniū temporis spatiū etiūmodi causas Asiae nostrorum Episcoporum ventilatam esse, conferique adhuc ingenua Gaius tyrannide compitam fuissit: utique ab anno superiori deducendum est eius causa principium, quo & decimateria currit indicatio, sub qua Palladius tradit versus Constantinopolim Arianos Episcopos ad Synodus controvocatos, praeferebat autem anno eos damnatos. Nos vero delcibemus hanc omnia ex ipso Palladio, qui omnibus praesertim. Rogatus enim sic a Theodoro: *Ipsa interfuerit, ab aliis ea didicisti?* Ad bac Palladium: *At quine pudorem quidem temporis in omni hac causa profectione illum deservi. Ipsa igitur sic rem exorditur:*

Tertiaduca distributione (hoc quoque nomine Indiatio dicta repertur) venerantur Constantiopolim Asia Episcopi necessitatum Ecclesiasticarum gratiarum: cum reverentur sunt, praesentibus & aliis Episcopis, ex S. Iohanne quidem Theotomo (celeb[us] est hic inter sanctos) ex Thrasia vero Ammone Aegyptio, & ex Galatia Arabiano, Metropolitū omnibus a senibus, qui virginitatem impliebat numerum. Convenientibus autem omnibus & communiantibus: observato Eusebium quidam Valentianopolitanus Episcopus congregato Concilio, una abbatis affectu, libello querendis synodo preposito (ut dicit) Iohannis nomine, contra Antoninum Episcopum Ephezi septem capitula continentur: Vnuus quidem quod fuit sacra vesti, argentinum in nomine filii depositus: Secundum,

quod sumptum de ingressu Baptisterij marmor in suo balneo posuit. Deinde columnas Ecclesie plures anno recessante intra suum cre-
xit tristitiam: Quartum, quod pro eius homicidio perpetravit, quem habet in ministerio irreprehensione: Quintum, quod praeda relata Ecclesie a Basilissa Imperatoris Iuliani mare vendidit: sibi-
que deinceps pretium: Sextum, quod cum usori proprio abrenun-
ciasset, rursus illa congressus est, filiosque ex eis procreauit. Vides, lector, dari criminis Episcopo, qui uxore dimisla, eadem iterum auctum fulcepisse ex ea filios: ut certior fies eorum, quae sapientia inculcata lunt, etiam in Orientali. Ec-
clesie coniugatos electos Episcopos, non nisi uxore dimisla, et rem solitos, nec amplius ea vt. Sed addidicidem Palladius: Septimum vero accusationis caput, quod pro lege atque de-
crevo abet, ordinaciones episcoporum vendere pro modo reddi-
tu[m]: adfanique & qui dederunt & ordinati sunt, & ipse, qui ac-
cepit. Tertiumque omnium probatum se habere afferat. Qua-
nam ad h[oc] Iohannes Chrysostomus iunc p[re]dictus Syno-
do dixerit, ita subdit.

Iohannes interim zelo mitigato, dixit Euseb[us]: Frater Euse-
bi, quoniam sapit, vi accusatione, quae sunt per turbato animo,
probationibusdomei careantur: definie, queso, Antoninum fratrem
accusare. Nobis esse erit, tristitia causas amovere. Ad h[oc] ille ex-
affatur, duriorius verbis, aduersus Antoninum totu[m]
ejusdem, acque in accusatione persistens. Horatius itaque Ioan-
nes Panium Heraclie Episcopum, qui Antonino studere videbatur,
ut eos in amicitiam copulare contendere. Surgensque Ecclesiam
ingressus est in una cum Episcopis: et aenam sacrifici tempus. Pacem
vero populo ex more impetratus, sed cum Episcopis reliqua. Clam
autem introgressus accusator Euseb[us] coram populo omnis & Epi-
scopu[m] libellum aliquem porrigit eadem continentem, aduersus Ioan-
nem sacramenta horrendu[m], quibus salutem quoque Principium ad-
didit, tanto cum tumultu, ut pueri populi, eius impudentia ter-
ris, cum Iohanne petere, vi vitam sibi a Rege imperaret. Ioan-
nes vbi viri aduersi instantiam, ne in populo per turbatio vita orne-
tur, libellum sumpsit: letisque diuina eloqua, Panoplium orat
Pisidia Episcopum, Iohanna offeret vi m[er]itoria: ipse cum Episcopis re-
liqui exit: caebat at enim, animo turbido, iuxta Euangeliū g[ra]ci-
ficata offerte: Si obtulerit (inquit) munus tuum ad altare, & reliqua.

Vix vero dimisus esti populus: sedens in Baptisterio cum Epi-
scopis reliqua accusatorem coram omniis aduocat, dicens ei: Rur-
sus tibi eadem dico: Plurimi tristitia vel ira compulsi, multa & di-
cunt & scribunt, que probare non possunt. Singulat aperte nosti, de
quibus illum accusare vobis (neque enim valentem repellimus, neque
trahimus non valentem) antequam legatur libellus, eligi, quod ex
pedi tibi. Postquam enim fuerit lectus, & in aures omnium vene-
rit, consilii commentatoris, non iam licet tibi, cum sit Episcopus, absolutionem flagitare. Ad h[oc] ille in proposito durat. Tuber illa-
que libellum recitari, leditque sunt memorata capitula. Postea di-
cam Iohanni (enim) Episcopis: Eisti vnumquaque capitulum per se
impium est, & vnde faci legibus interdictum, ne tamea vide-
mar in his, que tuo gesta sunt nobis, omne fiduciam ponere ab eo, quod
est horribilis, fiet inquisitionis initium. Si enim illud inveniuntum
fauit verum, nulla de capitulo reliqua erit controversia, cum ca-
pitulu[m] illius radix omnem preferat speciem iniquitatis, iuxta illi-
lud h[oc]: Radix omnium malorum est cupiditas. Qui enim super im-
nocentem accipit maura, & S. Spiritu largitionem pecunia se ven-
dere patet: quo pacto iam parcer ornamentis, aut lapidibus, aut sun-
di Ecclesie.

Tunc Iohannes examen inchoam, Antonino ait: Quid ad h[oc]
dicis, Antonine frater? Negavit ille necessario: quando enim ab hi
ipsi initia confusione confiteretur suam? Interrogati qui dede-
runt, negarunt & ipsi. Cum hoc examen ad horum vi[er]a olla-
num diligenter agatur, ex argumentiu[m], qui uti indicium formab-
ant. Postremo venitur ad testes, quibus affiantur & illi dede-
rant. & ille suscepit. Non aderant testes, qui necessario citan-
derant. Difficileatem rei inveniunt Iohannes, pro Ecclesie purgatione,
& ut testes faciliter adubentur, per se in Aiam ire consentit per-
ficiendu[m] examinatione. Antoninus ubi videt Iohannem impio ex-
equi partum quod instituerat, neque corrupti posse inuidium ma-
li sibi confessi, adiit quendam ex Principibus, cuius prædia, que
babebat in Asia, sibi curserant: orans, ut Iohanni impedimen-
to esset, ne abiens in Asiam, promittens & adhibiuitur testes.
Provinciæ Palacio mandatur Iohanni in h[oc] verba: Indignum

ACCUSA-
TIONVM
CAPITA.LXXIV.
EVSEBIVS
ACCUSA-
TOR VR
GET TVDI
CIVM.

g. Matthei 5.

LXXV.
ADMONI-
TIO ANTE
CAVÆ
COGNITI-
ONEM.

h[oc]. Tim. 6.

LXXVI.
AGITVR
CAVSA AN
TONINI
EPI[COP.]
EPHESINI.

LXXVII.
M. ATVN-
PV R EPI-
SCOPICAN
& COGNI-
TORES.

LXXVIII.
COLLVSIOS
ACTORIS
CVM REO

LXXXIX.

XXC.
IOANNES
CHRYOS.
PERGIT IN
ASIAM.

XXCI.
CONCI-
LIVM E-
PIESENIVM
LXX. EPI-
SCOPOR.

et te, cum sis Episcopus & nostrorum animatum patet, in tanta tumultuus expectatione, dimissis civitate, peregrinationem in Asiam sibi vole, cum facile testes addibere posset. Et ex agente uniuscausa Gaius barbarum. Quid multis immo erit. Manere illi per suos omnes etiam tamquam vi iudicis non committeret curam, resisque matrem ad eum mandare.

Opatus suis accusato quia dilatio vel modica testium, quos aut pecunia, aut potensia regi posse consideret. Precedit ista Joannes, consilique Synodi praesentis habebat, quodam ex praesentibus Episcopis in Asiam mittit ad telles inter agendos. Tres enim ex omnibus electi sunt. Syncretus Metroditanus, Hyrcanus Oparensis & Palladius Helenopolitanus. Illi debeat Synodus in mandatis, ut qui intra duos menses non occurserit Hyperepiscopio Asia circuari ad insula tuenda iuris, quod viuissent & qui arguerentur. & Episcopi reguli a synclero faciasque indecandi, excommunicatus est. Defendunt igitur Smyrnas primum: Episcopi Syncretus & Palladius: Nezibus enim, quid faveret Antoniu fixis se valerundis. Significaturque continuo per litteras virilique partibus aduentum suum, ut concurrentes in memoriam cuiusdam, implerent quae politis fuerant.

Illi ante indicum aduentum amicis interierunt, partim per suafaciat, partim in eisendo contristri. Congregati igitur in ipsa civitate, indices iudicis se posse putabant, dilectione reatum, quod per regis officia obviae causa. Ad hac Indices accusatores rogauit, mira quoque aduersitatis esset telles, se expectantes pro lectione. Ratus esse aeris inlementis ferre grauitate, ac per id velle discedere (eras enim ferens astus Solis) intra quadrangulationem produtum promittit telles, alios panis canorum sua seponeretur. Expectauerunt iudicis quadraginta dies: cum illi ad inquirendum domus testes, omisi hoc interim, & Constantinopolim venire, illi que delituit. Vbi vero non quam comparuit, scriptum est: omni his Asia Episcopos, denunciantes excommunicatum, sine vi disertorem, sine vi distractorem. Post hanc aliud quadraginta dies possidentes, cum illi minime apparuit, Constantinopolis redire. Illi ex parte Euclio ei, quod geserat, exprobavit. Rorū illi infirmata in corpore allegans, pollicetur testes exhibitum.

Per hanc temporis moram Antoninus moritur, cum quo erat Euclio controversus. Contra ex Afia partim a clericis civitatis Ephesina, partim ab Episcopis deterrutum ad Ioannem venit, omnibus pavendo cunctum instrumentum orans, ut, ut perit, Ecclesia openfaretur. Erat autem hic in tunc.

Quoniam prior tempore confusa & contra iura & statuta Patriae gubernatorum: ut annus veneracionis tuam, ut defendas, & formam aliquam Ephesina imponas Ecclesia diuisione afflata: hoc Ariani insisterunt, inde nostris capitulis anariticis studentibus. Permalitum insidiantur ut lugi grates, facerent, sed in rapere pecunias testimoniales. hic illi, sed pergit Palladius: o

Itaque Joannes, sicut corporis mala & letitudine teneretur, & in clementia obstat aeris, et enim hiemis, nibil humi cedendo in modo certior, ut negotia Ecclesie Asiana componeret, relibusque narrationibus vel obstantia, vel impunita paucorum operem fertur, infinitus pergit, sicutque roburatus ingressu nauium, ut deceptus. Irruit illos autem factus agitatus, metuentes nautas in Proconiacum exercitus potius velut: Trionum montem pra. erubuntur, & iugis illius anchora manerant, ac tritrum expelentes, ut Apamea applicarent. Cum igitur biduum iugum in nauis pestilent, saefi siib; testa demum die membra ei eviro appulerant. Illic enim ex spallabunt aduentum riva Palladii, Cyriini, & Pauli Episcopi Ioannis sive Pedibus iteg. iter agenter. Episcopum venient.

Congregatu Lydia & Afia Episcopu, ad septuaginta viros pertingentes, ordinacionem faciunt. Complices sua sponte coniurantes maxime ex Urzaga, ut ora illius facundia & sapientia saeculare fecerintur. & p. u. q. post: Dam huc agitos, accedit ille, qui nobis prolixo horum narrationis auctor est. Ensebit ad omnes Episcopos, religiosum sex Episcoporum accusator, qui scilicet per pecuniam ab Antonino Ephesino Episcopo fuerant orditici: ut, orans, ut ad communionem admittentur. Obstant ex ipsi quidam: non oportere admitti, quippe calumniam rem afferentes. Adiecta illa preces. & sic: Quoniam causa bennicii iam magna ex parte ventulata est, solique dilatio testium ostentat: obsecro pietatem vestram, ut telles (nam modo profligunt) examinare dignemini. Ehi enim Antonium dimobis, qui accepto auro orditum

uit: vivant tenem, qui dato prelio sunt ordinari. Placuit Synodus, rem diligenter dicunt. Recitant omnia, que primi gesta fuerant, ex commentariis.

Ingressi sunt telles: ingressi & quod dato auro fuerant ordinati. Negare primum, persisterunt: ramen testium partim latius, partim presbyteri, quibus ante a considerare videbantur, mulieribusque quibuscum, & numeris speciei & loca & tempora, quae testam- que recententibus, cum eis concordia quoque crimina virgines, frumenta, non vique ales coadiuventur. Dedimus (aiebant) hanc esse confitentibus nevis & stimulans, ut videtur in causa liberari. At nam, si quidem bone sunt illi, oramus, ut in ministerio Ecclesie misericordiam suam, vel auctoritatem, quod delimus, recipiam. Quidam enim ex nobis vocari nostarum aurum & varium supercelullam dedimus. Ad hac Joannes Synodus pollicitus est: ergo, inquisi- bus apud Regem, ut absolutionem vos autem mandate: illos ab anno heredibus recipere quod debent. Precepit itaque Synodus ab Antonio heredibus ea aurum reficiat, eos vero intra aulae communianis a sacerdotibus fieri, ne festa passim permeiterentur, can- fessando Iudaica vel Egyptia fieri, rendendo sacerdotium, & emendi. & in inferis: In eorum autem locis subficiuntur sancti viri virtutis clari, & vita summi & gratia duci formosum armis, additum autem post hos haec, ipsos, damnato iam S. Johanne Chrysostomo in exilium, post quadringentos annos fulle ab eius aduersari cie- totis, & depositos illos in priorem statum restitutor. sed de his suo tempore inferius. In locum omniem Antonii defuncti Episcopi, ex consula Synodo, communis sepulchrum subrogatus fuit: eiusdem Episcopi diaconus Heracides nomine: testatur id Socrates & Sozomenus.

Quod autem Palladius indigne fuit scriptum postea a Theophilo in libro aduersus Ioannem concoptu, sedecim E. Episcopos hoc tempore ab eo fuisse depositos, cum nomismi lex fuerint: tamen Sozomenus tredecim numeras ab eodem in tunc temporis exactiorat. Sed plumbum Ioannem in ordinem redigens Nicomediemens Episcopum Gerontium nomine, idem affirmat, quem ante clericum Mediolanensis Ecclesie a S. Ambrolio magis conti- dum, & ciecum, suo loco dictum est. Hoc agitur & gradu deposito, in eius locum Chrysostomus Panophilum quendam subrogavit Episcopum, qui pædagogus fuerat Eudoxia Augustae. Sed hunc a Nicomedienibus indigne suscepit, ut fuisse animo, idem Sozomenus tradit, ubi ut: hic quidem tamestis plus & moribus compotis ac placidus esset, accepta ramen Nicomedensius non fuit. Ac proinde mota & expemita fiducia non modo beneficia tum publice, tum priuatae per Gerontium in ipsi collata, verum etiam ex arte medica in祥中验之. Ergo omnes tam pauperes quam duxes ex quo declaratae ficerentiam ac seduicitatem eius recentebant: hic & alii virtutes accumulabat, quos eos equum erat, qui illius dilegebant; & hunc fecis atque terrenorum, ac ficerentiam, aut aliquid di- aimis exhibitor ostendit de ceciari, per plateam tum patre suum viris Conflantinopolitana circumantes carubabant, ac Deo supplicabant, ut illam retinenter Episcopum. Ad extremitatem exten- si compulsi, illam dimiscentes cum luctu ac lamentatione, & hunc cum mera & odio receperunt. Ex hinc ergo tum illi, querubantur, tum illorum amici Ioannem accubant, quod in terram ne- uadardum primus noster exiit in Ecclesi, & ordinacionem coniunctionem præter legi patrias inuertit. hæc Sozomenus de Gerontio depositione, recentebat ab eo post exactioratione Anianorum Episcoporum.

Qui autem aduersus Ioannem Chrysostomum hi- ice negoziis Ecclesiasticis detentum in Asia propter tortuositym fuit, qui eius studiofissimi esse videbatur, ut Sozomenus e narrat his verbis: Subiota autem illi quedam adi casu fuit etiam apud coniugem Imperatoris ob Severianum Galatorem Syra Episcopum. Etiam & hic ipse, & Antiochus Episcopus Prelatus (ea cuncta sibi Phoenix) eadem memoriaclar. & ad ducendum Ecclesiam idoneum exuerunt. Sed hic expedite & per quam clara dicebat, sic ut nonnulli Chrysostomos, hoc illi auctor ut homo, nominarentur. Severianus vero tam etiam sententia & Sarpanum testimonio prestantibus habitus, asseritatem tamem Syram longa representabat. Antiochus ergo ut cor propter Conflantinopolim vespere, duendo, laudem conseruans eum: ac per unitu collectu, ad ciuitatem suam redit. Ad hunc imitationem & Se-

natus

neriam posse venire, & benevolentia forse Ioannem natus, cum frequenter in Ecclesia concionaretur, in administratione & honoris erat & autoritate pollicet, spicile Imperatoris aequo Imperatoris innotescit. Itaque cum Ioannes in Asiam proficeret, Ecclesiam illi commendauit: illum enim quia populum sibi obseruaret, amicorum suorum esse arbitrabatur. Ille igitur imperio auditoribus gratificari, & populum verbū demulcere studebat. Quis cognitus loquens subiectum habuit, Serapion (vs dicit) eum huc insigante, erat hic Diaconus a Ecclesia Constantinopolitanæ, qui Ioannis suggerebat, significabatque Ecclesiam a Seueriano admodum perturbari. Quo factum est, vt Ioannes haec & nas detentus in Asia, ut ob Episcoporum depositionem rum ob Nonatianos & Quartadecimanos hereticos, quibus & multis admodum Ecclesias, Constantinopolim quatuorcessu reveri curavit.

Ceterum siue quod dissimulandum putatis, siue quod re vera qualiter optulerit sibi studiosissimum populum in suis estet: vbi Constantinopolim rediit, homilium habuit, b̄ q̄a populum ipsum laudauit haud mutatum, sed erga pastorem suum propensionem invenit: nam quibus ab eo acceptis sit faultis acclamationibus, eadem oratione verbis illis significauit: *Quid (inquit) dicam desiderio vestro & favo? quem beffere ostendisti die? quomodo voces vestrae cum gando calvo penetrant?* ipsam sanctificantes serem, initiatem sciam Ecclesiam honoraber ego, & Deus glorificaber: heretici confundebantur. Ecclesia vero concomitabat, &c. Sequentiem à reditu die illam ad populum habuit orationem, laudans eos, quod iplos inuenierit, quales reliquerat, pietati deditos, indeq̄ argumenti lumen exordium, eleganti de Hebreorum populo habita collatione, qui absente Moyse diebus tantum quadraginta, grauerit deliquisset: cum contra ipse suos post diuiniorum pastorum suorum in fide perstans reperiret, vbi inter alia haec de fux absente tempore: *Ego autem (inquit) non quadraginta tantum, sed & quinquaginta & centum & amplius, ab his fui, & inueni vobis latentes, & philosphantes, & in Dextiram perfundentes, &c.* Contingit autem eius ex Asia reditum post Pascha, idem ea oratione significat: qua & ex eo etiam populum laudat, quod aduersus hereticos strenue de certalet, vbi ait: *Veniat gaudia virtutum vestrum: auditis quia cum hereticis colluctati es.* & quia inique gerunt in ha- pteimo, redargiuntur. Nunquid incautum dicebam, quoniam casti- ror abhinc viro repulsi adulteros, absent pastore ex agere lupos, sine gubernatore natae saluauerunt naues, sine duce militis val- riam reportarunt, &c.

XXCVI.

Cum enim refecta admodum esset hereticis atque potissimum Ariani cluita illa, iugis viginti aduersus eos con- tentio, cum processus illi nihil praetermitteret negotijs faciliendi Fideibus: quod enim conuentus in virbe co- gete fuissent Imperatorum legibus interdicti: ita aultu- tes in Orthodoxos, et si non alias (nam cohiberentur potentia Principis) à verbis ramen minime abstinebant, sed audientis illud, quod à Socrate ira describeritur: *Ariani extra urbem (vix diximus) conuenti secerant. Itaque cum secula usque septimana occurrerant, videbiles (abbatum & dies Domini), in quibus conuentus in Ecclesia fieri solent, illi intra portas cuncti circiter porticos in vnam congregati, cantus apie ad opinione Ariani respondebant, quos ipsi compoerant, alterna- tivam canunt, hocque per maiorem noctis partem faciunt. Primo diluculo, tales cantilenas alterne per medium vnius re- tantes, & perit agreduntur, & ad loca, vbi agunt conuentus, con- tendunt. Veneri quia aduersus fidem Confessionalis sautores verba contumeliosi, quibus eorum animos irritare, dicere non definiebant (nam sive hanc quasi cantilenam in eis cecinerit: Vbi sunt hi, qui tria vnam dicant esse potentiam?) Ioannes veritatem ne aliquis ex simplicioribus eti modo cantibus ab Ecclesia abduceretur, quodam ex suo populo illis contra comparans, qui nocturna hymni decantandis similes operam darent, Ariani vngue in eis studium ea peccato reprimenter, deniq̄ suos in ipsorum fide admodum conformarent.*

At quamvis hoc Iohannis institutum valde commodum i- deretur: tamen illi euentus tumultu arque etiam pericolo non caruit. Nam vbi hymni in Confessionali laudem decantati proper concuentum illum nocturnum multo plus dignitatis sunt

conficiunt (erant enim Cruces argenteae ex qua data, quibus lucer- na cerea imponebantur, sanguis Endoxia Imperatrix suppedita- te) turbu Ariangorum coacta, & emulatio ardore succensa, se vlsici, & cum aduersaria consigere infinituit. Etenim principatu illo, quem pridem obtinuerant, clavis, erant ad pugnam multo ad- dentiores, defensoresque fides Confessionalis prouersa convenie- bant. Quare nulla interposita mora, nocte quadam tumultum faciunt. Briso Imperatori tunuchu, qui partes cantantibus hymnis ad commendationem fidei Confessionalis ruerat, lapide in fronte percussit. Interim non etiam viri quoque pars nomini illi de populo. Quibus rebus Imperator admodum commotus, xriani in- terdixit, ne hymnos in publico cauerent. Atque hec quidem hoc mo- do gesta sunt. Addit ad haec Sozomenus a perseverasse in posterum eiusmodi hymnorum cautionem tunc à Sancto Chrysostomo institutam in Ecclesia Constantinopolitanæ feliciter.

Quod vero ad legem, quam ab Arcadio aduersus Arianos tunc sanctam Socrates tradit: quod ipsa data repe- riratur & sub Consulatu tertio eiusdem Arcadi & Hono- ri, anno videlicet Domini trecentesimo nonagesimo- sexto, biennio ante quam eius Ecclesia Ipse Ioannes ele- getetur Episcopus: renovatur in dubium, num sub Ne- catio potius eius praedecessore ea acciderint, vel sub ipso Ioanne: nam haec in ea leguntur in fine: *Ad hoc interdicta- tus hu[m] omnibus ad Litaniam faciendam intra ciuitatem noctu vel interdus prostanti coru consentiunt: statuta videlicet condemnatio centrum libratur atri contra officium subsecutam sua, si quid haecmodi fieri vel in publico, vel in privatis edibus conce- datur.* haec ibi. Ceterum quod saepe idem, licet repre- flegibus, iterum (vt superius vidimus) eadem impia- citarent, vt crebro necesse fuerit iterum sanctis editis reprimere: nihil prohibet, quo minus dicitur, eisdem ante sub N. Clario dicta sanctione cohibus, & sub Chrysostomo iplos inuidia percitos actori, rufum illa ten- tale.

Potro haud potuisse quieuisse Chrysostomus, quoad- ulque idem hereticus Imperatoris mandato ab urbe peni- tientia pellerentur. Quod hac ratione consecutus est, *Op- portunitum enim ipse tempus nactus, quando Imperator venit ad faciendum sacrum, fecit enim ad id vocante, (erat enim dies Epiphaniorum) eum sui ipsum compellauit his verbis: Dic mihi, ô Imperator, si quis huc pulchra & pretiosa (ostendens coronam, quam habebat in capite) quodam abscito & obsecro la- pidem in se franges: videtur hoc tibi esse tolerandum, & non tan- quam vniuersa per illos affectu contumelia, ege talibus?* Cum autem veritatis sermoni annoveret: *Quid vero (inquit) non existimat vniuersorum Regem Iacob, si in pia ciuitate, que omnino recte se habet, pari, quemale sentit, finatus habuitare: cum oporteat vel ab illis exigere, ut conseruantur, vel si perseverant, propti- nus expellere? Hoc cum audiret Imperator, non disfuit, nec cito con- batu: sed primos eorum statim accepit, & ex eis sic voluit, num in animam inducunt a figura deflere epinome, minatus exiliu & bonorum furium priuationem isti, qui non parerent. Cum autem vidisset eos esse immundicabiles, minas deduxit ad effundam, & iusit eos ergo a mitate. His effectis, vni nullus terrorum de- scitentes, se recte adiungenter opinio[n]i, h[ab]g[er]ta se habuerunt, l'ecante ritus obotos perpetuam (mea sententia) collocer Metaphaticos. Addit autem adhuc Marcus diaconus g. Ar- cardium Imperatorem, cum intellexisset complures suorum vel alia militancium, vel magistratus fungentium esse hereticos, sed extrinsecus speciem prae se culisse Cath- licorum, eodem magistratus pullos, pecuniaque mul- etatos penitus recicile.*

Can autem haud absque piaculo supplicioque quipiam non Catholicus Constantinopoli morati posset: accidit, vt nonnulli in Orthodoxos se miscuerint, & vt Fide- les, cuncta agent, quia à Catholicis essent solita facta. At quodnam prodigiū nunc acciderit, Sozomenus h[ab]c narrat his verbis: *Vix quidam sedator heresi Macedoniane eiusdem se de vicere halcat. Hic cum Ioannem de sincera re religione differentem forte audisset, doctrinam amplexus, & exrem quoque re fisi confessus, horatus est. At quoniam illi notarium mulierum solus & confutidine capitua teneretur, ut mari suquam adueniret, sepe nibil tamen proficeret: Nisi (inquit ille) in reis*

*d. 3. p. 3. lib.
8. c. 8.*

XXCIX.
ARIANI
PELLVN-
TVR CON-
STANTIN.
Metaphr.
in Vit. Chry-
sost. apud
Chrysost. tom. i.

*p. Marc. dia.
in Ad. S.
Porphyr
Ep. On-
zenis.*

*in Socr. li.
8. c. 5.
MIRACU-
LVM DE
EVCHARIS-
TIA.*

XC.

gione multi confortuerunt, nec in vita quidem communione pellit haec tria. Ibi muler, data fideis id fallitam, cum ancilla quadam, quam fidam arbitrabatur, de hac re communict, «cumque sibi ad fraudem sciendam marito sociam aduenerit. Itaque tempore communicationis (intelligunt autem qui Christo sunt iniciati, quid uicem illa quid accepit, contineat, velut oratio et proculibet. Formula autem interim ista est: quid membrum aduenienter fecerat: quid quidem simul atque deinde aduenienter fecit, in quod membra induantur. Tunc mulier timore confonata, ne quid sibi grauissimum, ueniret ad frumentum mitem, se diuinitas edidit, cum fuisse ratione ad ipsius uenitum accidit, et ipsam indicat. At lapidem ostendit, qui matre se, laetigiam eam, et materialm ignorat & mistarum, uendam colam cui responderat. Cumque profusa lacryma venientem impetrasset, cum matris deinceps concordia vixit. Si cur autem hanc regimulo effici non videamus, tunc est ipse lapsus, quietam nunc hodie inter Constantinopolitana urbem cuncta conferuntur. Hac Sozomenus, & alii post eum id ipsum affirmant.

Quod autem in castis inter alios Scy. haec militarent, ita demque libe Ariathes hereticus inquinat: ut hos ad meliorum frumentum Ioannes Chrysostomus restituiret, quid operatus sit, Theodoretus a docet his verbis: *Cum uideret praeterea genitum S. Iohannem doctrinam Ariam leguisse irreverstam tenet, molitus est scilicet in lege cancripere. Ad quam predam capienda habuit, hanc uana exigitam. Complicare quae uadem imma loquuntur, presbiteros, diaconos, & lectores ordinatis, illis que uiam tribuit ecclesiis iniquorum opera multos errore lapsos Ecclesia reconciliavit. Nam iesu plenarius ad eam Eusebius profectus, cum illo locute est, interpreti vitriuque lingue perito ipsius, alioque dicendi facultate instruens ad uenit ipsam sciendum induxit. Ista quidem in illa uita praefti, complicatus error imbuto, veritas doctrine Apostolica explanata, rediuit.*

Itaque cum ceperit Scybas, qui Nomadus uicinus erit, quique propter Iherusalem exiit, scilicet quidem salutem appetere, sed haec ferre neminem, qui siam suam salutem doctrina fluenti in gressu laborauit. Apud eum iimitatores conquisiuit, et quod illi excedendo prestat. Letteras autem eius ad Lentium Am. & Episcopum perscriptas, quibus cum Scybas ad fidem converteat, significabat, cum orat, ut viros idoneos ad rectam salutem viam illius monte grandem mutaret, sive quidem legi. Porro autem non intellexit pessimum Marconio hereticum nouissimum in nostra regione pessimum occupasse, scriptis ad eum, qui id tempora Episcopum Ecclesie facti, horatim, ut hereticum illam inde expellere: atque quo ipse in negotio exequendo adiumento offert, edicte Imperator ad illum mitredam curauit haec enim Theodosius. Reliquos uitem pro fide Catholica labores ab eo suscepimus, inferius suo loco dicti sunt. Iam vero ad res gestas anni sequentis transeamus.

I E S V C H R I S T I Annus 401.

ANASTASI PAP. ARCADII ET HONOR. IMP.
Annus 4.

L *Fratru Flabiro AGITVR COMAE CAVSA RUFFINI ABANAS PAPA.

Vadringente sumus primus Domini annus, Vincen-
tio acq. Frauenti Consulibus, describitur Fatis: quod Anastasius Papa, qui anno superiori Originis h. crete condonaratur, audiens grauitat scriptis suis aduersus S. Hieronymum ex causa oblitorem Ruffinum, eundem scriptis publicis litteris Romam vocat. Cum ille diffumulans, prætexenque quafi non Anastasius essent litteræ, sed ab aliquo nomine eius conficit, ventre neglexit: excusans se tamen, ad ipsum Anastasiū scripsit Apologiam. At ipse Romanus Ponifex in absentiem, saepe vocatum, arguere adesse contemnitem, damnationis sententiam luctutel. Hac autem summadim complexa, quomodo le habuerit, diligenter sunt tractatione, fidelique testificatio narranda. Atque primum quod ad rationem rem potius spectat: hoc quidem anno vocatum esse litteris An-

astasiū Papam Ruffinum, ex S. Hieronymi Apologia aduersus eum concocta ducitur. Cum enim ea scriptio (quam confectam esse sequitur in anno, suo loco aperteuit) dum memini Anastasiū litterarum, anno superiori datae dicat, ad presentem utique annuas resette necesse est. Sunt enim hæc eius verba, dum redarguit ipsum, quod Anastasiū Page in indicium subscrigerit te.

Sed si iam in Domino dormientis profers epistolam, & viventi Anastasiū dilia continuus? Quid enim tibi (et aliis) sufficiat, quid re ignorantis aut scriptis? Quod forte non scriptis, sufficiat nō totum. O bustissimum! Quod nulli verum videtur, retante Vrbo facetus ad novicent inuicem facere posset, vel absentis. Innocentem te vocat, ad cuius interpretationem Roma continentur? Absentem que uis uisitare possenderet non audet, & tantum Romana Vrbo inducum fugit, ut mox obfuscam barbaricam, quibus pacata Vrbo uela sententiam sustinet? Ego prater anni ega epistola non finierim, neque Anastasiū Pape recognoscere adiunxi quod misit? in quibus Anastasiū tantu etenim scriptis, & intelligitentia de eiusdem Pontificis Epistola scripta de Ruffino ad Iohannem Hierosolymitanum Episcopum anno sequenti. Quam igitur anno præterito data dicit: beo dem Pontifice epistolam ad Ruffinum, qua ipsum Romam vocauit, ad hunc ipsum annum, eam refere necesse est, hæc de tempore.

Cum autem dictas Anastasiū Papæ litteras, quibus cerebatur in Vrbem, causam dicturus, Ruffinus accepit, proprie conscientia perculsus examine, scens se ibi se domandans, tergueruerat venire desinit, in dubium (vi dictum est) reuocans, num ab ipso Romano Pontifice eadem littera scripta fuisset, necne, nec illaten quo obtinendens. Aquileia comendarunt, parentum vel affinitum gratia, a quibus triginta annorum spatio absulserit. Ut canem pro se ipse Anastasiū satisfacceret, sic eundem latitit Apologiam, cui fidelis hinc Catholico professionem ostendit, quo le Catholico esse monstraret. Exscripta, cuius est exordium: *audiu quendam, &c. de qua S. Hieronymus, ferro lam vices aperteuit: in ipsa (inquit) scripta Papae Anastasiū lubrici extitit & turbabat: in quo fagi gradum, non reparet. Modo exinde a me esse compitum: nunc ab eo ad abesse transiit, cuiusvis est. Corposum inimicorum arguituram scripta suu abilo, sua non scripta, alter nihil perdere testatur: qui predecessor eius habebat testimonium, & rogauit Romanum, ut illam illustraret percutientem, cuius auctorem & testem habebat in vicino. Vnde post Romanum, & praesep apud eum exposula, cor ihu & abstinenti fecerit contumeliam: primum ut non recipere expulsione fidei sua, quam omnia (versibus) Italia comprobavit, & facili ueris noluerit litterarum contra canentes: deinde ut ejusdam contra te Orientem mittatur, &c. sed id anno sequenti, quo ad Iohannem Hierosolymorum Episcopum scriptis Epistola.*

Ex his probe intelligis, lector, Apologiam Ruffini cum professione fidelis ab Anastasiū Papa minime fuisse receptam: vi pot que oportet inrea nulli intentio fieret de Origine hæretibus, quatum vehementer accusabatur, prout S. Hieronymus a docet. Habitò igitur hoc anno de Ruffino Romæ in die, quod venire vocatus neglexit, quodque de obliteris criminibus minime fatisficeret, intemperioque sententiam damnationis accepit, prout etiam dicta datur ab eodem Pontifice anno sequenti littera ad Iohannem Hierosolymorum Episcopum docent. Que autem aduersus inuicem eius in S. Hieronymum ipsi rescribitur, anno lequenti, in loco plurib[us] dicti sunt. Scripta quoque est hoc anno a Theophilo Episcopo Alexanдрino secunda Paschalis Epistola (ut superior excede videamus) qua idem Antistes Originis errores cum eorum auctore maiori exigitur efficacia, dicendique potest,